

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: finanse i rachunkowość

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Filia w Bydgoszczy
Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu

Data przeprowadzenia wizytacji: 27-28.04.2024 r.

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	8
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	32
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	49
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
5. Załączniki:	55
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	55
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	55
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	55
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	55

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	55
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	55
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	55
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	55

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Bogusław Plawgo, ekspert PKA

członkowie:

1. dr hab. Piotr Szczypa – członek PKA
2. dr hab. Wiesław Ciechomski – ekspert PKA
3. Norbert Napieraj - ekspert PKA ds. pracodawców
4. Marta Ekner - ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Hanna Chrobak-Marszał - sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonego w Filii w Bydgoszczy Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały nr 580/2023 Prezydium PKA z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2023/2024.

Zgodnie z obowiązującą procedurą ocena została przeprowadzona stacjonarnie. Poprzednia ocena programowa miała miejsce w 2017 roku. Uchwałą nr 2/2018 z 11 stycznia 2018 r. Prezydium PKA wydało dla tego kierunku ocenę pozytywną.

Spośród przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną ośmiu kryteriów jakościowych oceny programowej, kryterium współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia, otrzymał o ocenę „wyróżniającą”. Pozostałe kryteria uzyskały oceną „w pełni”.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Przed wizytacją zespół oceniający PKA odbył spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. W trakcie wizytacji zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej przeprowadził wszystkie przewidziane w harmonogramie spotkania, jak też dokonał oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych oraz przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych. Podczas wizytacji odbyła się wizytacja bazy dydaktycznej. W czasie spotkania podsumowującego zespół oceniający przekazał Władzom Uczelni informacje dotyczące dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse – 80% ogólnej liczby punktów ECTS nauki o zarządzaniu i jakości – 20% ogólnej liczby punktów ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin/ 36 ECTS/ 6 miesięcy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	bankowość i innowacje finansowe podatki w praktyce rachunkowość i finanse przedsiębiorstw finanse małych i średnich przedsiębiorstw nowoczesne usługi księgowe dla firm	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Nd.	189 osób
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	Nd.	882 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Nd.	71 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	Nd.	94 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	Nd.	68 ECTS
--	-----	---------

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	ekonomia i finanse – 80% ogólnej liczby punktów ECTS nauki o zarządzaniu i jakości – 20% ogólnej liczby punktów ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/ 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	480 godzin/ 18 ECTS/ 3 miesiące	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	finanse przedsiębiorstw podatki i doradztwo podatkowe rachunkowość przedsiębiorstw i kontrola finansowa kadry i płace	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Nd.	136 osób
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	Nd.	444 godziny
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Nd.	36 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	Nd.	88 ECTS

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	Nd.	63 ECTS
---	-----	---------

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Studia I stopnia – kryterium spełnione Studia II stopnia - kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

W ramach Strategii Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu na lata 2022- 2025 z perspektywą do roku 2030 sformułowano Misję Uczelni: *Inspirowani rzeczywistością kreujemy ofertę wyprzedzającą czas*, oraz Wizję rozwoju: *Stabilny i przyjazny Partner kształcący praktycznie w cyfrowym świecie*. Uczelnia podkreśla, iż przyjęta Misja odzwierciedla kluczowe założenie jakim jest kształcenie praktyczne przygotowujące absolwentów do funkcjonowania na konkurencyjnym rynku pracy. W tym kontekście w koncepcji kształcenia na kierunku przyjęto, że studenci powinni pozyskać umiejętności praktyczne cenione przez pracodawców w odniesieniu do odpowiednich dyscyplin naukowych zapewniające przewagę konkurencyjną na rynku pracy. Wizja rozwoju interpretowana jest dążeniem, aby łączenie studiów i pracy było możliwe oraz stanowiło wartość samą w sobie. Zakłada się, iż dzięki interakcjom na zajęciach dydaktycznych studenci wymieniają się aktualną wiedzą praktyczną, doświadczeniami oraz umiejętnościami. Ponadto budowany jest potencjał przewag konkurencyjnych absolwentów UWSB Merito w Toruniu na rynku pracy poprzez rozwijanie ich kompetencji społecznych. W koncepcji kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość podkreśla się dwa elementy, które stanowią atrybuty marki Uczelni, tj. praktyczność oraz przyjazność. Założeniem strategicznym jest kształcenie praktyczne, możliwie mocno osadzone w realiach zawodowych, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu przygotowania merytorycznego studentów. Cel ten realizowany jest poprzez dążenie do angażowania wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich oraz praktyków życia gospodarczego, a także prowadzenie zajęć w warunkach umożliwiających wykonywanie praktycznych zadań.

Głównymi celami kształcenia na kierunku na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym są:

- przekazanie nowoczesnej wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie finansów i rachunkowości w nawiązaniu do innych nauk;
- stymulowanie aktywnej i przedsiębiorczej postawy studentów i absolwentów, dostosowanej do wyzwań współczesnego świata;
- wzbogacenie rynku pracy o profesjonalistów, mających wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy w różnych obszarach finansów i rachunkowości, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym.

Głównymi celami kształcenia na kierunku na poziomie studiów II stopnia o profilu praktycznym, są:

- wykorzystanie wiedzy i praktycznych umiejętności uzyskanych na poziomie studiów pierwszego stopnia, pogłębienie ich oraz połączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi;
- przygotowanie do samodzielnego i nieustannego rozwoju w trakcie późniejszej pracy oraz działalności pozazawodowej;
- wykształcenie wysoko wykwalifikowanej, profesjonalnej i przedsiębiorczej kadry, która zasili szerokie spektrum przedsiębiorstw i instytucji krajowych oraz międzynarodowych.

Można potwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia na kierunku są spójne z misją i wizją UWSB Merito w Toruniu. W szczególności odwzorowują dążenie do praktyczności kształcenia oraz elastyczności w dostosowywaniu się do zmieniających się warunków otoczenia.

Koncepcja kształcenia zapewnia stałą modyfikację treści programowych z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy i umiejętności pożądaných na rynku pracy. Ten ostatni aspekt pozostaje w ścisłym związku z polityką jakości, w której podkreśla się potrzebę uwzględniania opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w modyfikowaniu programu studiów. W tym świetle można potwierdzić zgodność koncepcji i celów kształcenia z przyjętą w Uczelni polityką jakości.

Kierunek zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia został przyporządkowany do dyscypliny wiodącej ekonomia i finanse oraz do dyscypliny pomocniczej nauki o zarządzaniu i jakości (20%). Można w pełni potwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia ściśle mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany.

Koncepcja kształcenia zakładająca, iż studenci powinni pozyskać umiejętności praktyczne cenione przez pracodawców jednoznacznie podkreśla konieczność uwzględniania postępu w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Jak już podkreślano koncepcja kształcenia i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Warto zauważyć, iż absolwenci kierunku mogą znaleźć zatrudnienie m.in. jako: księgowi, specjaliści w zakresie kadr i płac, jak również w instytucjach wspomagających funkcjonowanie systemu finansowego, m.in. firmach ubezpieczeniowych, biurach podatkowych i rachunkowych, izbach i urzędach skarbowych, nadzorze finansowym, audycie i kontroli wewnętrznej. Ponadto mogą zostać doradcami podatkowymi, analitykami i doradcami finansowymi, pośrednikami finansowymi.

Zarówno analiza dokumentacji, jak i wizytacja kierunku potwierdziły, iż formułowanie koncepcji i celów kształcenia uwzględnia udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Kluczowymi interesariuszami wewnętrznymi są kadra dydaktyczna oraz studenci uczestniczący w pracach Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Akademickiej. Interesariuszami zewnętrznymi są pracodawcy oraz założyciel Uczelni – Centrum Rozwoju Szkół Wyższych Merito. Prace nad programem odbywają się w ramach zespołu nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku oraz szerokich konsultacji ze środowiskiem akademickim (w tym studentów i absolwentów), jak i przedstawicielami praktyki gospodarczej. Ponadto oferta specjalności oraz realizacja programu studiów są weryfikowane na podstawie wyników corocznego Badania Atrybutów Marki (BAM).

Koncepcja kształcenia realizowana w ramach programu studiów uwzględnia nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem narzędzi kształcenia na odległość. Kształcenie to realizowane jest zarówno w trybie synchronicznym, jak i asynchronicznym. W ramach kształcenia synchronicznego zajęcia odbywają się z bezpośrednim udziałem prowadzącego z uczestnikami tych zajęć w czasie rzeczywistym. Tryb asynchroniczny odbywa się w formie zajęć e-learningowych, na podstawie podręczników multimedialnych i bazuje na aktywnościach studentów, które mają na celu poszerzenie wiedzy, umiejętności i postaw. W tym zakresie wykorzystywana jest platforma e-learningowa Moodle.

Efekty uczenia się można uznać za zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Na studiach I stopnia jest 18 efektów uczenia się z zakresu wiedzy, 15 z zakresu umiejętności, 6 z zakresu kompetencji społecznych. Na studiach II stopnia jest 12 efektów uczenia się z zakresu wiedzy, 13 z zakresu umiejętności i 6 z zakresu kompetencji społecznych. Przegląd sylabusów wskazuje jednak na niewłaściwą dla profilu praktycznego strukturę efektów uczenia się założonych dla zajęć. Nieprawidłowości zauważalne są szczególnie w przypadku zajęć realizowanych wyłącznie w formie zajęć zajęć praktycznych na studiach I stopnia, np.:

- zajęcia *rachunkowość podatkowa* (forma zajęć - ćwiczenia): tylko jeden efekt uczenia się z zakresu umiejętności; dwa z zakresu wiedzy i jeden z zakresu kompetencji społecznych;

- zajęcia *organizacja księgowości w firmie* (forma zajęć - ćwiczenia): tylko jeden efekt uczenia się z zakresu umiejętności; dwa z zakresu wiedzy i jeden z zakresu kompetencji społecznych;

Zajęcia realizowane na studiach o profilu praktycznym, których forma prowadzenia nie uwzględnia wykładów powinny mieć efekty uczenia się ukierunkowane przede wszystkim na osiągnięcie efektów z zakresu umiejętności.

Efekty uczenia się założone dla kierunku zostały sformułowane w sposób dość ogólnikowy, ale wskazują na profil praktyczny studiów, np. efekt FIR_IU05 "potrafi oceniać efektywność i ryzyko wariantów rozwiązań problemów z zakresu finansów (studia I stopnia); FIR_II_U01 "potrafi samodzielnie identyfikować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w kategoriach finansów i rachunkowości" (studia II stopnia). Natomiast sformułowane efekty uczenia się założone dla zajęć zarówno na studiach I i II stopnia są wyraźnie związane z profilem praktycznym studiów.

Główną przesłanką formowania koncepcji kształcenia w Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu uznano "szerokie zmiany w życiu gospodarczym polskiego społeczeństwa...", a za główne cele kształcenia na kierunku na poziomie studiów I stopnia wskazano między innymi: "przekazywanie nowoczesnej wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie finansów i rachunkowości w nawiązaniu do innych nauk"; "stymulowanie aktywnej i przedsiębiorczej postawy studentów i absolwentów, dostosowanej do wyzwań współczesnego świata". Przegląd efektów uczenia się założonych do kierunku na studiach I stopnia tylko w minimalnym stopniu wskazuje na ich związek z "nowoczesną wiedzą" uwzględniającą "zmiany w życiu gospodarczym polskiego społeczeństwa" i "wyzwań współczesnego świata". Natomiast w odniesieniu do studiów II stopnia z uwagi na ogólny i uniwersalny charakter celów kształcenia ma miejsce zgodność efektów uczenia się założonych dla kierunku z przyjętymi celami kształcenia. W przypadku celów kształcenia określonych do studiów II stopnia z uwagi na ich ogólny i uniwersalny charakter zachodzi zgodność z efektami uczenia się założonymi do kierunku.

Efekty uczenia się są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Jednak można wskazać na pewne niedoskonałości, które powinny zostać wyeliminowane. Zjawiska dysfunkcyjne dotyczące efektów uczenia się dla studiów I stopnia:

- tylko dwa z osiemnastu efektów uczenia się z zakresu wiedzy mają wskazany odpowiedni zakres i głębię (FIR_I_W08; FIR_I_W10); aktualne brzmienie takich efektów uczenia się jak: FIR_I_W01 "zna i rozumie terminologię używaną w finansach i rachunkowości"; FIR_I_W06 "zna i rozumie funkcje państwa w gospodarce i zasady gospodarki finansowej państwa" nie oddają pożądanej głębi na poziomie 6 PRK;
- aż sześć efektów uczenia się z zakresu wiedzy zostało odniesionych jednocześnie do dwóch kategorii charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się P6S_WG i P6S_WK, co nie w każdym przypadku jest uzasadnione i zrozumiałe, np. FIR_I_W03 "zna i rozumie normy życia społecznego"; FIR_I_W17 "zna i rozumie rolę i znaczenie społecznej odpowiedzialności w działalności gospodarczej".

Zjawiska dysfunkcyjne dotyczące efektów uczenia się dla studiów II stopnia:

- wszystkie efekty uczenia się z zakresu wiedzy zostały przyporządkowane jednocześnie do dwóch kategorii charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się: P7S_WG i P7S_WK, co nie w każdym przypadku jest uzasadnione i zrozumiałe; ponadto, skoro w PRK wyraźnie wyodrębniono w przypadku efektów uczenia się z zakresu wiedzy dwie kategorie opisowe, to nie w celu ich łączenia w ramach wszystkich efektów; część efektów uczenia się w zakresie wiedzy obejmuje wyłącznie kategorię opisową "zakres i głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności", np. FIR_II_W01 "zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię używaną w finansach i rachunkowości, jej historię i źródła oraz zastosowanie w nauce i

praktyce”; FiR_II_W08 “zna i rozumie w pogłębionym stopniu współczesne koncepcje zarządzania kosztami w przedsiębiorstwie”;

- żaden z efektów uczenia się z zakresu wiedzy nie odnosi się do “fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji” (P7S_WK);
- żaden z efektów uczenia się z zakresu umiejętności nie odnosi się do: “formułowania i testowania hipotezy związanej z prostymi problemami wdrożeniowymi - w przypadku studiów o profilu praktycznym” (P7S_UW) i/lub “wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym” (P7S_UW);
- efekt FIR_II_K02 jest identyczny jak efekt FIR_I_K02, co świadczy o braku progresu w tym obszarze kompetencji społecznych w stosunku do studiów I stopnia.

Podstawą do obniżenia oceny kryterium 1 jest nieuwzględnienie wszystkich deskryptorów charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (efekty uczenia się na studiach II stopnia nie są kompletne).

Efekty uczenia się są specyficzne, ale nie w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny wiodącej (ekonomia i finanse) oraz dyscypliny uzupełniającej (nauki o zarządzaniu i jakości), a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Efekty uczenia się z zakresu umiejętności nie odnoszą się do automatyzacji, robotyzacji, czy wykorzystania sztucznej inteligencji w rachunkowości lub finansach; na studiach I stopnia jest tylko ogólnikowy efekt FiR_I_U12 “potrafi stosować niezbędne narzędzia informatyczne”; analogiczna sytuacja ma miejsce na studiach II stopnia. Efekty uczenia się nie odnoszą się do współczesnych nurtów i wyzwań finansów oraz rachunkowości, a także dylematów cywilizacyjnych. Efekty nie wskazują na wykonywanie pracy zdalnej w branży finansowo-księgowej. Zidentyfikowane zjawisko dysfunkcyjne ma bezpośredni związek z ww. Podstawą obniżenia oceny kryterium 1.

Efekty uczenia się uwzględniają umiejętność komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku finanse i rachunkowość. Przykładowo na studiach I stopnia można wskazać na następujące efekty uczenia się:

- FiR_I_U13 “potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego systemu Opisu Kształcenia Językowego”;
- FiR_I_K01 “jest gotów do dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu finansów i rachunkowości”.

Natomiast na studiach II stopnia można przykładowo wskazać na efekty uczenia się:

- FiR_II_U11 “potrafi posługiwać się językiem obcym, w tym specjalistyczną terminologią z zakresu finansów i rachunkowości na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”;
- FiR_II_K06 “jest gotów do przestrzegania, promowania i rozwijania zasad etyki zawodowej, a także podtrzymywania etosu zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem”.

Efekty uczenia się na studiach I i II stopnia są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na opracowanie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Studia pierwszego stopnia – kryterium spełnione

Studia drugiego stopnia - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość są spójne z misją i wizją UWSB Merito w Toruniu. W szczególności odwzorowują dążenie do praktyczności kształcenia oraz elastyczności w dostosowywaniu się do zmieniających się warunków otoczenia.

Założone dla kierunku efekty uczenia się są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia w przypadku studiów II stopnia i tylko w minimalnym stopniu na studiach I stopnia. Zostały one opisane w sposób wyrażający ich związek z praktycznym profilem studiów oraz kierunkiem finanse i rachunkowość. Efekty uczenia się są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, ale nie odnoszą się do wszystkich deskryptorów w przypadku studiów II stopnia. Sformułowanie efektów uczenia się wyraźnie wskazuje na dyscypliny naukowe, do których został przypisany kierunek studiów, przez co są specyficzne i związane z praktyką w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz rynku pracy właściwego dla tego kierunku. Nie zawsze w sposób wystarczający (efekty uczenia się przypisane do kierunku) są zgodne z aktualnym stanem wiedzy związanym z dylematami współczesnej cywilizacji na gruncie praktyki finansów i rachunkowości. Efekty uczenia się przypisane do kierunku, jak i do zajęć uwzględniają umiejętności praktyczne, w tym komunikowanie się w języku obcym, kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla ocenianego kierunku. Ponadto są możliwe do osiągnięcia i zweryfikowania.

Podstawą obniżenia oceny spełnienia kryterium 1 są następujące nieprawidłowości:

1. Brak uwzględnienia wszystkich deskryptorów charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji w przypadku efektów uczenia się w zakresie wiedzy.
2. Brak uwzględnienia wszystkich deskryptorów charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji w przypadku efektów uczenia się w zakresie umiejętności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dostosować w pełni efekty uczenia się założone dla kierunku na studiach I stopnia do koncepcji i celów kształcenia przyjętych przez Uczelnię.
2. Rekomenduje się zwiększyć liczbę efektów uczenia się w zakresie umiejętności założonych dla zajęć realizowanych wyłącznie w formie zajęć praktycznych, aby ich liczba przekraczała jeden. Zajęcia prowadzone bez formy wykładowej na studia I i II stopnia realizowane w ramach profilu praktycznego powinny być przede wszystkim ukierunkowane na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się z zakresu umiejętności.

3. Rekomenduje się dostosować zapis efektów uczenia się w zakresie wiedzy na studiach I stopnia w ramach kategorii opisowej P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji, tak aby wyrażały na wymaganym poziomie zakres i głębię.
4. Rekomenduje się na studiach I i II stopnia jednoznacznie przyporządkować efekty uczenia się w zakresie wiedzy do właściwego kodu składnika opisu.
5. Rekomenduje się skorygować efekt uczenia się na studiach II stopnia FiR_II_K02, tak aby widoczny był progres w zakresie nabytych kompetencji społecznych w stosunku do studiów I stopnia (efekt FiR_I_K02).
6. Rekomenduje się uprościć formę zapisu efektów uczenia się z zakresu wiedzy założonych dla zajęć, tak aby była ona spójna z terminologią obowiązującą przy opisie efektów uczenia się w Polskiej Ramie Kwalifikacji.

Zalecenia

1. Zaleca się na studiach II stopnia uzupełnić efekty uczenia się w zakresie wiedzy w ramach kategorii opisowej P7S_WK Polskiej Ramy Kwalifikacji (kontekst – uwarunkowania, skutki) o odniesienie efektu lub efektów do „fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji”.
2. Zaleca się na studiach II stopnia uzupełnić efekty uczenia się w zakresie umiejętności w ramach kategorii opisowej P7S_UW Polskiej Ramy Kwalifikacji (wykorzystywanie wiedzy - rozwiązywane problemy i wykonywane zadania) o odniesienie efektu lub efektów do: (1) „wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym”; (2) „formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi - w przypadku studiów o profilu praktycznym”.
3. Zaleca się uzupełnić treści sylabusów tych zajęć, w ramach których będą osiąganе nowe efekty uczenia się założone dla kierunku.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów I stopnia na kierunku został przyjęty uchwałą nr 105/2023 Senatu z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia programów studiów pierwszego stopnia dla naboru rozpoczynającego się roku akademickiego 2023/2024 na Wydziale Finansów i Zarządzania Uniwersytetu WSB Merito w Bydgoszczy, filia Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu. Natomiast program studiów II stopnia przyjęto uchwałą nr 111/2023 Senatu z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia programów studiów pierwszego stopnia dla naboru rozpoczynającego się roku akademickiego 2023/2024 na Wydziale Finansów i Zarządzania Uniwersytetu WSB Merito w Bydgoszczy (filia) Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu. (Pisownia nazw uchwał oryginalna)

Treści programowe na studiach I stopnia zostały podzielone na cztery grupy zajęć: (1) moduł kształcenia ogólnego; (2) moduł kształcenia podstawowego; (3) moduł kształcenia kierunkowego, w

tym praktyki zawodowe; (4) moduł specjalnościowy. Przewidziano następujące moduły wybieralne (specjalności):

- *bankowość i innowacje finansowe;*
- *podatki w praktyce;*
- *rachunkowość i finanse przedsiębiorstw;*
- *finanse małych i średnich przedsiębiorstw;*
- *nowoczesne usługi księgowe dla firm.*

Natomiast na studiach II stopnia treści programowe w planie studiów zostały podzielone na dwie grupy: (1) moduł kształcenia podstawowego i kierunkowego; (2) moduł specjalnościowy. W ofercie studiów przewidziano następujące moduły wybieralne (specjalności):

- *finanse przedsiębiorstw;*
- *podatki i doradztwo podatkowe;*
- *rachunkowość przedsiębiorstw i kontrola finansowa;*
- *kadry i płace.*

Treści programowe wykazane w sylabusach zajęć realizowanych na studiach I i II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość:

- są zgodne z efektami uczenia się, zarówno tymi założonymi dla kierunku, jak i efektami uszczegółowionymi, założonymi dla zajęć;
- uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscypliny wiodącej ekonomia i finanse (np. na zajęciach studiów I stopnia: *rachunkowość; finanse; rynek finansowy; podstawy ekonomii; finanse publiczne*, jak i studiów II stopnia: *polityka pieniężna; standardy sprawozdawczości finansowej; ocena zdolności kredytowej* oraz dyscypliny uzupełniającej nauki o zarządzaniu i jakości (np. na zajęciach studiów I stopnia: *zarządzanie karierą i komunikacja w biznesie; zarządzanie*, jak i studiów II stopnia: *rachunkowość zarządcza; zarządzanie instytucjami kredytowymi*);
- uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, co szczególnie można zauważyć w przypadku treści realizowanych na zajęciach modułów wybieralnych (np. na zajęciach studiów I stopnia: *innowacyjne produkty na rynku finansowym; przestępstwa i wykroczenia podatkowe; strategie finansowe przedsiębiorstw; rynek BPO&SCC w Polsce i za granicą*, jak i studiów II stopnia: *podstawy wyceny przedsiębiorstwa; optymalizacja podatkowa; metody identyfikacji ryzyka upadłości przedsiębiorstw - systemy wczesnego ostrzegania; ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne w różnych formach zatrudnienia*).

Ponadto treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla poszczególnych zajęć tworzących program studiów zarówno I, jak i II stopnia na kierunku i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Studia I stopnia na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym zgodnie z planem studiów są realizowane w formie studiów niestacjonarnych i trwają 6 semestrów, a do ich ukończenia konieczne jest uzyskanie 180 punktów ECTS. Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych wynosi 2118 godzin (z czego 226 godzin prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość). Studia II stopnia realizowane są także wyłącznie w formie studiów niestacjonarnych, trwają 4 semestry i wymagają uzyskania 120 punktów ECTS. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów wynosi 1000 godzin (z czego 52 godziny prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość). Czas trwania studiów, w tym nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS

konieczny do ukończenia studiów I i II stopnia, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Oddzielną kategorią zajęć wykazaną w planie studiów są zajęcia o nazwie "projekt - konsultacje", którym przyporządkowano 50 godzin (studia I stopnia) i 24 godziny (studia II stopnia).

Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi na studiach:

- I stopnia: 882 godziny (studia niestacjonarne);
- II stopnia: 444 godziny (studia niestacjonarne).

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów I i II stopnia łącznie oraz dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na studiach I stopnia sekwencja zajęć jest logiczna, ich kolejność ma znaczenie. Dzięki czemu możliwa jest realizacja treści programowych i osiąganie założonych dla zajęć efektów uczenia w kolejnych semestrach, np. realizacja w pierwszym semestrze zajęć *rachunkowość, finanse* umożliwia skuteczne poprowadzenie zajęć w semestrze drugim z *rachunkowości finansowej, bankowości*. Analogiczna sytuacja ma miejsce na studiach II stopnia, gdzie przykładowo zajęcia z *rachunkowości zarządczej* (semestr drugi) są poprzedzone zajęciami z *rachunku kosztów* (semestr pierwszy). Zatem sekwencja zajęć na studiach I i II stopnia, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach (gdzie ma miejsce przewaga zajęć ćwiczeniowych, laboratoryjnych, projektowych, seminarium nad wykładami) zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przykładowa struktura godzinowa kluczowych dla kierunku zajęć na studiach niestacjonarnych jest następująca:

- studia I stopnia: *rachunkowość finansowa* (wykład - 28, ćwiczenia - 28, projekty – 12); *analiza finansowa* (wykład - 20, ćwiczenia - 24, projekty – 8); *bankowość* (wykład - 20, ćwiczenia - 16, projekty – 10);
- studia II stopnia: *rachunek kosztów* (wykład - 16, ćwiczenia - 16, projekty – 8); *zintegrowane systemy informatyczne w rachunkowości* (laboratorium – 16); *ocena zdolności kredytowej* (ćwiczenia -16).

Zajęcia realizowane w ramach modułów wybieralnych w zdecydowanej większości są realizowane wyłącznie w formie zajęć praktycznych (bez formy wykładowej).

Zgodnie z planem studiów możliwy jest wybór zajęć na studiach I i II stopnia, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Odpowiednio jest to: (1) na studiach I stopnia 68 punktów ECTS (37,78%) - są to zajęcia przypisane do sześciu modułów wybieralnych, a także język obcy (język angielski lub język niemiecki lub język rosyjski), praktyka zawodowa; (2) na studiach II stopnia 63 punkty ECTS (52,5%) - są to zajęcia przypisane do czterech modułów wybieralnych, język obcy z elementami języka specjalistycznego, seminarium magisterskie, praktyka zawodowa.

Plan studiów I i II stopnia obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Na studiach pierwszego stopnia liczba punktów ECTS jest zróżnicowana w zależności od modułu wybieralnego i wynosi odpowiednio dla modułu:

- bankowość i innowacje finansowe: SS – 102,6 ECTS, SN – 102,4 ECTS;
- podatki w praktyce: SS – 93,4 ECTS, SN – 93,9 ECTS;
- rachunkowość i finanse przedsiębiorstw: SS – 97,6 ECTS, SN – 97,9 ECTS;

- finanse małych i średnich przedsiębiorstw: SS – 100,8 ECTS, SN – 101 ECTS;
- nowoczesne usługi księgowe dla firm: SS – 96,1 ECTS, SN – 96,4 ECTS.

Natomiast w przypadku studiów drugiego stopnia realizowanych wyłącznie w formie studiów niestacjonarnych liczba ta przedstawia się następująco dla modułu:

- finanse przedsiębiorstw - 88,1 ECTS;
- podatki i doradztwo finansowe – 82,1 ECTS;
- rachunkowość przedsiębiorstw i kontrola finansowa – 88,1 ECTS;
- kadry i płace - 83,1 ECTS.

Studenci realizują zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Dokonują wyboru spośród trzech możliwych języków do wyboru: język angielski, język niemiecki, język rosyjski i realizują zajęcia:

- język obcy – na studiach pierwszego stopnia w wymiarze: SS – 64 godziny e-learningu i 96 godzin ćwiczeń; SN - 64 godziny e-learningu i 64 godziny ćwiczeń;
- język obcy z elementami języka specjalistycznego – na studiach drugiego stopnia w wymiarze 32 godzin e-learningu i 32 godzin ćwiczeń.

Ponadto w języku angielskim prowadzone są następujące zajęcia na studiach: I stopnia – factoring (w formie e-learningu); II stopnia – business ethics (w formie e-learningu).

W programie studiów I i II stopnia przewidziano zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano wymaganą przepisami liczbę punktów ECTS. Na studiach pierwszego stopnia są to następujące zajęcia: *podstawy filozofii i etyki* (1 ECTS); *podstawy socjologii* (1 ECTS); *podstawy psychologii* (1 ECTS); *różnice kulturowe* (3 ECTS). Natomiast na studiach drugiego stopnia do zajęć tych należy zaliczyć: *business ethics* (3 ECTS); *historia rachunkowości* (2 ECTS).

Na studiach I i II stopnia przewidziano zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia na prośbę zespołu oceniającego przedstawiła szczegółowy wykaz wszystkich zajęć z podziałem na:

- zajęcia synchroniczne na platformie MS Teams;
- zajęcia asynchroniczne na platformie Moodle;
- zajęcia synchroniczne w "murach uczelni";
- projekty.

Wszystkie zajęcia wykładowe, a także wybrane zajęcia praktyczne (np. z języka obcego) prowadzone są w formie zdalnej, synchronicznej na platformie MS Teams. Zdecydowana większość zajęć praktycznych realizowana jest z pominięciem metod i technik kształcenia na odległość. W formie e-learningu realizowanych jest 15 zajęć na studiach I stopnia i 3 zajęcia na studiach II stopnia. Ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie. Przyjęta w Uczelni formuła prowadzenia wszystkich zajęć wykładowych w formie zdalnej wynika przede wszystkim z oszczędności, gdyż wykład jest prowadzony w tym samym czasie dla studentów z trzech wydziałów (Toruń, Bydgoszcz, Łódź). Studenci pozbawieni zostali możliwości realnego poznania wykładowcy. Ponadto nie zostały przedstawione zespołowi oceniającemu żadne wyniki badań studentów, co do ich opinii na temat realizacji zajęć wykładowych z wszystkich zajęć wyłącznie w formie kształcenia na odległość.

Wykorzystywane w ramach realizacji zajęć na studiach I i II stopnia metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Organizacja procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość przewiduje realizację następujących form zajęć, metod i technik dydaktycznych:

- wykład: metody podające, czyli wykład wsparty prezentacją (multimedialną), w którym zawierają się elementy opowiadania i/lub opisu; metody problemowe, czyli wykład problemowy lub

konwersatoryjny; metoda przypadków, czyli oparcie wykładu na praktycznej ilustracji omawianego zagadnienia/problemu; elementy metod aktywizujących, czyli dyskusja dydaktyczna związana z wykładem; metody eksponujące, posługujące się/wykorzystujące filmy, animacje lub symulacje;

- ćwiczenia: metody problemowe – klasyczna metoda problemowa (np. burza mózgów, rybi szkielet, metaplan); metody aktywizujące – metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja – odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, zadania komunikacyjne w parach/ podgrupach/całej grupie, gry dydaktyczne, różne formy dyskusji dydaktycznej (punktowana, okrągłego stołu, wielokrotna, piramidowa, panelowa, debata oksfordzka); metody eksponujące (film, ekspozycja); metody programowane (z użyciem komputera), metody praktyczne – metoda projektów, pokaz i obserwacja, symulacja;
- praktyki: stosuje się szkolenie na stanowisku pracy, zajęcia praktyczne na stanowisku pracy, obserwację przez opiekuna praktyk wykonanej pracy;
- zajęcia realizowane w warunkach rzeczywistych: wszelkie formy dyskusji i wywiadów; pokaz i obserwacja (w szczególnych przypadkach obserwację uczestniczącą i shadowing), inscenizacja;
- laboratorium - pokaz i obserwacja, ekspozycja, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe), ćwiczenia laboratoryjne (np. tworzenie programów, budowanie modeli/u do badań), symulacja, studium przypadku, metody programowane z użyciem komputera);
- gra – realizowana na przedmiocie: gra biznesowa, w ramach wykorzystania systemu wirtualnej gry biznesowej – REVAS; symulacja procesu podejmowania decyzji, interpretacja, analiza i ocena rozwiązań związanych z procesami biznesowymi;
- wizyty studyjne organizowane przy współudziale Biura Karier – planowana wizyta na przełomie marca/kwietnia w ramach przedmiotu: organizacja księgowości w firmie w podmiocie – Norian Accounting, w celu poznania specyfiki funkcjonowania firmy z sektora BPO, korzyści i kosztów z outsourcingu usług finansowo-księgowych; poznania specyfiki automatyzacji i robotyzacji w rachunkowości na podstawie świadczonych usług przez NORIAN oraz wpływu sztucznej inteligencji.

W procesie doboru metod kształcenia uwzględnia się najnowsze osiągnięcia dydaktyczne, z którymi zapoznawani są wykładowcy podczas szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych. Przykłady zmian wprowadzających najnowsze osiągnięcia dydaktyczne można wskazać w ramach następujących zajęć:

- *gra biznesowa* – zajęcia wprowadzone na studiach I st. realizowane z wykorzystaniem platformy REVAS;
- *ubezpieczenia* – I st. – wzbogacenie kursu o pre i post worki np. w postaci pytań problemowych, zadań do wykonania (pre work: Jakich ryzyk obawiasz się w codziennym życiu?, Czy wiesz gdzie i na jakich zasadach jesteś ubezpieczony?; post work: Jak zarządzasz ryzykami których się obawiasz? Czy stosujesz prewencję, a może warto zastosować jakiś produkt ubezpieczeniowy?, Pobierz ze strony dowolnego ubezpieczyciela OWU ubezpieczenia mieszkania, Przeanalizuj zakres ochrony oraz definicje). Wzbogacenie kursu o materiał video z biblioteki cyfrowej WSB – DSW „Ubezpiecz się na wakacje”.
- *finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych* – II st. – wykład wzbogacony o zadania do samodzielnego rozwiązania zamieszczone na platformie Moodle, w ramach pre i post worków (wdrożenie postulatów wynikającego ze standardu metodycznego obowiązującego w Uczelni),
- *zarządzanie instytucjami kredytowymi* – II st. – zmiana metody ze studium przypadku i aktywności na projekt i prezentację (projekt grupowy - 80% oceny, polegający na analizie porównawczej dwóch wybranych instytucji kredytowych za ostatnie lata, pod kątem efektywności i jakości zarządzania, w szczególności: a) porównanie finansowe - analiza głównych pozycji sprawozdania finansowego,

analiza wskaźników itp. oraz b) porównanie niefinansowe - polityka produktowa, sprzedażowa, marketingowa itp. Prezentacja wyników analizy publicznie na zajęciach - 20% oceny.

Dodatkowo w ramach realizacji zajęć stosowane są metody i narzędzia, w tym informatyczne, oraz zasady opisane w przewodniku dla wykładowcy – Standardy metodyki kształcenia zdalnego.

Należy stwierdzić, że w doborze metod kształcenia są uwzględnione najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Przy stosowaniu metod kształcenia wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na prośbę zespołu oceniającego w trakcie wizyty w Uczelni zostały udostępnione materiały do zajęć asynchronicznych realizowanych w formie e-learningu na platformie Moodle. Materiały te są bardzo dobrze przygotowane i skutecznie w nich wykorzystano funkcjonalności, które umożliwia kształcenie na odległość.

Zastosowane metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Szczególną rolę odgrywają tu zajęcia realizowane metodą projektów, w ramach których studenci samodzielnie lub w grupie wykonują czynności typowe dla zawodów związanych z finansami i rachunkowością. Ponadto wizyty studyjne zapewniają szersze spojrzenie na zmieniający się rynek pracy i motywują studentów do nauki przez całe życie.

Wśród czynności praktycznych właściwych dla studenta kierunku można wskazać np.: umiejętności związane z analizą rynku, analizami danych finansowych, strategicznych i innych danych źródłowych, ich interpretacji i wyciąganiu wniosków, umiejętności właściwego wykorzystania regulacji prawnych, obliczania wskaźników i wartości, tworzenia sprawozdań, biznesplanów, jak również posługiwanie się fachową terminologią. W zależności od wskazanych umiejętności praktycznych, jakie ma osiągnąć student na danych zajęciach wybierane są metody adekwatnie do realizacji szczegółowych celów zajęć. I tak, np.: w ramach realizacji założeń zajęć *biznesplan* związanych z umiejętnością tworzenia biznesplanu stosowane są takie metody jak: rozwiązywanie zadań, case study, prezentacje, „burza mózgów”. W ramach zapewnienia osiągnięcia efektu uczenia się związanego z planowaniem i organizowaniem pracy własnej, jak i współdziałania w grupie, realizowane są projekty grupowe na takich zajęciach, jak: *rachunkowość finansowa, ekonometria i prognozowanie, statystyka, analiza finansowa czy bankowość*. W celu kształtowania i rozwijania umiejętności nie tylko współpracy w zespole, ale także analizy i podejmowania decyzji wprowadzono grę na platformie REVAS w ramach zajęć *gra biznesowa*. Wśród metod, narzędzi i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych wskazać można programy wykorzystywane na zajęciach – studia I stopnia zajęcia:

- MS Office 365 – edytory tekstu, arkusze kalkulacyjne, arkusze kalkulacyjne – *metody zaawansowane, statystyka, matematyka finansowa, analiza finansowa*,
- GRETL - *ekonometria i prognozowanie*,
- Sage Symfonia, Płatnik – *księgowość informatyczna*,
- Lex, Legalis - *podstawy prawa z elementami prawa cywilnego, wprowadzenie do prawa gospodarczego*.

Natomiast na studiach II stopnia są to następujące zajęcia:

- SAP - *zintegrowane systemy informatyczne w rachunkowość*,
- Lex, Legalis - *prawo finansowe*,
- MS Office 365 - *finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych, ocena zdolności kredytowej, biznesplan, rachunkowość zarządcza, portfel inwestycyjny*,
- generatory wniosków o dofinansowanie - *programy i fundusze UE dla przedsiębiorstw*.

Powyższe wskazuje, że wykorzystywane na studiach I i II stopnia metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Przyjęte metody kształcenia umożliwiają w stopniu minimalnym uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ na poziomie studiów II stopnia. Ocena ta wynika z faktu, że zajęcia język obcy (studia I stopnia) oraz język obcy z elementami języka specjalistycznego (studia II stopnia) są realizowane wyłącznie w formie kształcenia na odległość: e-learning (zajęcia asynchroniczne realizowane na platformie Moodle – połowa przewidzianych godzin), ćwiczenia realizowane na platformie MS Teams (zajęcia synchroniczne – połowa godzin). Studenci nie mają możliwości nauki języka obcego na zajęciach realizowanych w „murach Uczelni”, które pozbawione są ryzyka niskiej jakości połączenia internetowego, sprzętowego i sprzyjają swobodniejszej i częstszej konwersacji z nauczycielem i innymi studentami.

Studenci na kierunku nie realizują indywidualnych ścieżek kształcenia. W celu dostosowania procesu nauczania wobec zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych wykorzystywane są metody, które dają z jednej strony możliwość indywidualizacji procesu nauczania, np.: samodzielne rozwiązanie zadań, wypowiedź indywidualna na forum, projekt indywidualny, jak również umożliwiające współpracę w grupie, np. projekty grupowe, analizy studium przypadku, analiza przypadków, prezentacje. Spośród metod i technik wspierających kształcenie na odległość wskazać należy platformę Moodle, w tym kursy e-learningowe, pozwalające na indywidualizację procesu nauczania poprzez uczenie się w dowolnym czasie a także miejscu, powtórki materiału i wracanie do treści. Kursy e-learningowe zawierają materiały sprzyjające: budowaniu wiedzy (np. materiały do czytania, nagrania video, quizy utrwalające zdobytą wiedzę), rozwijanie umiejętności i umożliwienie komunikacji (np. podręczniki multimedialne, forum dyskusyjne). W kształceniu zdalnym w celu aktywizowania studentów w trakcie spotkania wykładowcy mogą korzystać m.in. z takich narzędzi jak: wirtualne tablice i współpraca (Padlet, Trello, Mural, Mindomo, MindMup, Office365, Google Docs), narzędzi umożliwiających przygotowanie quizów i ankiet (Kahoot.it, Quizlet, Google Forms, ankiety wbudowane w narzędzia webinarowe/video, Socrative). Można także wymienić: Quizizz, Mentimeter, Miro, tworzenie pokoi wirtualnych w MsTeams (umożliwiających pracę z podziałem na zespoły), tablice wirtualne np.: Whiteboard, wykorzystanie czatu jako komunikatora do wymiany poglądów między prowadzącym a studentami. Dostosowanie metod i technik wspierających proces nauczania studentów z niepełnosprawnościami polega m.in. na możliwości wydłużenia czasu pisania kolokwium/egzaminu, możliwości zmiany formy zaliczenia z ustnej na pisemną i odwrotnie, zwiększeniu czcionki druku, udzielaniu zgody na nagrywanie zajęć, ustawieniu właściwego kontrastu, a także wykorzystaniu dostępnych na Uczelni narzędzi i usprawnień dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami. Przykładowo biblioteka posiada szereg udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, które pomagają w swobodnym korzystaniu ze zbiorów bibliotecznych. Ponadto ma miejsce umożliwienie konsultacji za pośrednictwem platformy Moodle, jak również możliwość indywidualnego dostosowania materiałów i zadań zgodnie z potrzebami wynikającymi ze specyfiki niepełnosprawności. Zatem wykorzystywane metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu nauczania, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Co do zasady metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo. Wyjątek stanowią zajęcia „język obcy” (studia I stopnia) i „język obcy z elementami języka specjalistycznego” (studia II stopnia). Zajęcia te umożliwiają uzyskanie

kompetencji w zakresie opanowania języka obcego są realizowane w 100% z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Określone w programie studiów dla kierunku efekty uczenia się dla praktyk zawodowych są w pełni zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć.

Praktyki realizowane są pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia praktykodawcy oraz merytorycznego opiekuna praktyk wyznaczonego z ramienia Uczelni.

Praktyka studencka na studiach I stopnia obejmuje łącznie 960 godzin realizowanych odpowiednio w kolejnych semestrach: III (320 godzin), IV (120 godzin), V (320 godzin) i VI (120 godzin). Praktykom przypisano 36 punktów ECTS. Przypisana dla praktyk zawodowych liczba godzin oraz liczba punktów ECTS określona została poprawnie. Program praktyk jest spójny z koncepcją kształcenia na ocenianymi kierunkiem i w pełni umożliwia osiąganie efektów uczenia się. Zarówno treści programowe, metody weryfikacji oraz rozkład realizacji przedmiotu w czasie w pełni odpowiada wymogom stawianym przed praktykami zawodowymi.

Praktyka studencka na studiach II stopnia obejmuje łącznie 480 godzin realizowanych odpowiednio w kolejnych semestrach: II (160 godzin), III (160 godzin) i IV (160 godzin). Praktykom przypisano 18 punktów ECTS. Przypisana dla praktyk zawodowych liczba godzin oraz liczba punktów ECTS określona została poprawnie.

Studenci realizują praktyki w podmiotach i instytucjach, których zakres działalności jest w pełni zgodny z kierunkiem oraz wybraną przez studenta specjalnością. Są to m.in. banki i inne instytucje finansowe, biura rachunkowe, centra wsparcia biznesu, instytucje ubezpieczeniowe, centra logistyczne, urzędy administracji publicznej różnego szczebla prywatne podmioty gospodarcze i wiele innych.

Wspomniane wyżej fakty oraz przypisanie poszczególnych etapów praktyki do etapów studiów (rozkład w planie studiów) oraz korelacja z realizacją innych treści programowych zapewniają osiągnięcie efektów uczenia. Również prawidłowy dobór instytucji, w których realizowane są praktyki, takich jak: instytucje finansowe, biura rachunkowe, centra wsparcia biznesu, instytucje ubezpieczeniowe, centra logistyczne, urzędy administracji publicznej różnego szczebla oraz wiele innych zapewnia osiągnięcie efektów uczenia założonych dla praktyk na kierunku.

Określone w regulaminie metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia dla praktyk zawodowych określone zostały poprawnie i adekwatnie do specyfiki kierunku studiów i wyzwań profesjonalnego rynku pracy związanego z pracą finansisty. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań jest trafnie dobrany i umożliwia skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Analiza regulaminu oraz dokumentacji praktyk wskazuje, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Oceny dokonuje koordynator praktyk, który sprawuje również nadzór nad przebiegiem praktyk, przeprowadzając między innymi ich hospitację. Nie budzi wątpliwości, że kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zakładowych opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Są to doświadczeni i wyposażeni w odpowiednie kompetencje pracownicy instytucji, z którymi prowadzona jest współpraca w zakresie praktyk. Podobnie kompetencja uczelnianych opiekunów praktyk nie budzą zastrzeżeń.

Również infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

— sformatowano: Czcionka: (Domyślny) + Tekst podstawowy (Calibri), Nie Pogrubienie, Kolor czcionki: Automatyczny

— sformatowano: Czcionka: (Domyślny) + Tekst podstawowy (Calibri)

— sformatowano: Czcionka: (Domyślny) + Tekst podstawowy (Calibri), Nie Pogrubienie, Kolor czcionki: Automatyczny

— sformatowano: Czcionka:

— sformatowano: Czcionka: (Domyślny) + Tekst podstawowy (Calibri), Nie Pogrubienie

— sformatowano: Czcionka: (Domyślny) + Tekst podstawowy (Calibri), Nie Pogrubienie

Organizacja praktyk oraz nadzór nad ich realizacją odbywają się zgodnie ze stosownym zarządzeniem w sprawie organizacji praktyk zawodowych. Wskazane formalnie przyjęte i opublikowane zasady realizacji i nadzoru nad praktykami wskazują również osoby odpowiadające za realizację i nadzór nad praktykami wraz z określeniem zakresów odpowiedzialności. Jasno sformułowane są kryteria wyboru przez studentów miejsc odbywania praktyk, warunki kwalifikowania do odbycia praktyki, sposób potwierdzania osiągnięcia efektów uczenia się, zadania opiekunów praktyk oraz sposoby komunikacji. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów w wystarczającej liczbie, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe określone w powołanych wyżej regulacjach wewnętrznych.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie. W formułowanych ocenach brane są pod uwagę opinie studentów wyrażane w ankietach oraz w trakcie rozmów podsumowujących praktyki. Wyniki ocen są wykorzystywane w doskonaleniu programu praktyk.

Organizację roku akademickiego określa zarządzeniem Rektor, a harmonogram zjazdów dla studiów niestacjonarnych jest załącznikiem do tego dokumentu. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Studia realizowane w formie niestacjonarnej planowane są w piątki od godz. 16:30 oraz soboty i niedziele. Średnio student w jednym dniu (sobota lub niedziela) realizuje 8 - 10 godzin zajęć. Zespół oceniający dodatkowo poprosił o plan zajęć obejmujący cały semestr letni roku akademickiego 2023/2024. Otrzymane informacje i zastany stan faktyczny wskazują, że rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Ponadto przyjęta organizacja procesu nauczania na studiach I i II stopnia zapewnia, że czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe studiów I i II stopnia są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Harmonogram realizacji programu studiów I i II stopnia oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego

udziału w procesie nauczania oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Efekty uczenia przypisane praktykom są spójne z efektami przypisanymi innym zajęciom w ramach programu studiów. Treści programowe oraz umiejscowienie praktyk w planie studiów nie budzą zastrzeżeń i zapewniają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się. Metody weryfikacji przebiegu praktyk oraz osiągnięcia efektów uczenia się oraz sposób dokumentowania przebiegu praktyk oraz ich oceny są dobrane prawidłowo. Kompetencje opiekunów praktyk określone są prawidłowo. Ich dobór jest trafny. Oceny praktyk mają charakter kompleksowy. Infrastruktura miejsc odbywania praktyk nie budzi zastrzeżeń. Organizacja i nadzór nad praktykami odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia zapewnia wystarczającą liczbę miejsc odbywania praktyk. Bardzo jasno sformułowane są kryteria wyboru przez studentów i zatwierdzania miejsc odbywania praktyk. Prowadzone są, z udziałem studentów, okresowy przeglądy i oceny praktyk zawodowych, w tym dokumentacji oraz osób odpowiedzialnych z ramienia uczelni oraz z ramienia pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość jedynie pomocniczo w zakresie kształcenia językowego zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia.
2. Rekomenduje się pierwsze i ostatnie zajęcia wykładowe prowadzić w budynku Uczelni, aby w sposób skuteczny umożliwić studentom kontakt z nauczycielem, który w obowiązującym stanie rzeczy prowadzi jednocześnie wykład dla dużej grupy studentów przypisanych do jednostki w Toruniu, Bydgoszczy i Łodzi. Ponadto możliwość przeprowadzenia zaliczenia części wykładowej w budynku Uczelni ograniczy zjawiska dysfunkcyjne związane z organizacją prac etapowych i egzaminacyjnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Podstawą przyjęcia na studia I stopnia jest posiadanie świadectwa dojrzałości lub dokumentu równoważnego. Warunkiem przyjęcia na studia jest złożenie kompletu dokumentów oraz uiszczenie opłaty wpisowej. O przyjęciu na studia decyduje kolejność zgłoszeń. Decyzje o przyjęciu na studia wydaje Dziekan Wydziału, natomiast odwołania kandydaci mogą kierować do Rektora. Szczególne preferencje mają kandydaci legitymujący się świadectwem ukończenia szkoły średniej z wyróżnieniem i laureaci olimpiad i konkursów przedmiotowych, którzy rozpoczynają studia za darmo (co jest

elementem uczelnianego programu VIS – Very Important Student promującego najlepszych studentów). Kandydat posiada kompetencje językowe na poziomie absolwenta szkoły ponadpodstawowej. Natomiast podstawą przyjęcia na studia II stopnia jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych potwierdzającego uzyskanie przez kandydata tytułu zawodowego licencjata, inżyniera, magistra, magistra inżyniera lub równorzędnych. Podstawą przyjęcia na studia II stopnia na kierunek finanse i rachunkowość jest dyplom ukończenia studiów wyższych, dla których dyscypliną wiodącą jest: ekonomia i finanse lub nauki o zarządzaniu i jakości.

Dziekan podejmuje indywidualną decyzję o przyjęciu na studia II stopnia w przypadku kandydata, który:

- uzyskał dyplom ukończenia studiów wyższych przed rokiem 2020,
- posiada dyplom ukończenia studiów wyższych potwierdzający uzyskanie przez niego tytułu zawodowego licencjata, inżyniera, magistra, magistra inżyniera lub równorzędnych na kierunkach studiów, do których przypisane dyscypliny nie zawierają się w wykazie dyscyplin wskazanych dla kierunku, na który aplikuje.

W celu podjęcia studiów I oraz II stopnia kandydat powinien dysponować kompetencjami cyfrowymi na poziomie pozwalającym na aktywny udział w zajęciach realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (poziom ukończonej szkoły ponadpodstawowej uznaje się za wystarczający) oraz dostępem do Internetu i komputera. Osobom, u których kompetencje cyfrowe wymagają ugruntowania, Uczelnia oferuje szkolenie wstępne organizowane przez Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania (wprowadzenie i szkolenie z systemów, które używane są przez studentów Uczelni) oraz dostęp do komputera i Internetu (w bibliotece dostęp do komputerów i Internetu; dostęp do Wi-Fi na terenie Uczelni).

Warunki rekrutacji na studia I i II stopnia na kierunek (kryteria kwalifikacji, procedury rekrutacyjne): (1) są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się; (2) są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku; (3) uwzględniają informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się zostały określone w Uchwale nr 98/2019 Senatu z dnia 24 września 2019 r. w sprawie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Podstawą potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów jest odniesienie posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych danej osoby do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów. Zasady przenoszenia i uznawania zajęć zaliczonych przez studenta na innej Uczelni, w tym zagranicznej, określa regulamin studiów. Dziekan na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdza zbieżność uzyskanych efektów uczenia się z efektami wymaganymi w programie studiów. Analiza wymienionych regulacji wskazuje, że: (1) warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów; (2) warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady dyplomowania studentów określone są w Regulaminie studiów, Procedurze kończenia studiów pierwszego stopnia w UWSB Merito w Toruniu oraz Procedurze kończenia studiów drugiego stopnia w

UWSB Merito w Toruniu. Do naboru 2020/2021 studenci studiów I stopnia przygotowywali prace dyplomowe w zespołach pod kierunkiem promotora. Po uzyskaniu pozytywnej oceny promotora i recenzenta student składał egzamin dyplomowy. Egzamin dyplomowy był egzaminem ustnym składanym przed komisją. Zgodnie z programem studiów I stopnia kierunku dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2021/2022, zrezygnowano z konieczności przygotowania przez studentów pracy dyplomowej. Końcowe potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się dla studiów I stopnia stanowić będzie egzamin dyplomowy. Główną przesłanką decydującą o wprowadzeniu zmiany było założenie, że kierunkowe efekty uczenia się powiązane z przedmiotem seminarium dyplomowe, w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych w pełni osiąmane są w ramach projektów realizowanych na innych przedmiotach. Profil praktyczny na kierunku na studiach I stopnia, wyraża się w częstym stosowaniu aktywizujących metod kształcenia, m.in. takich jak projekt, który sprzyja samodzielnemu lub zespołowemu inicjowaniu, planowaniu i wykonywaniu zadań. Metoda projektu realizowana jest na zajęciach takich jak: *rachunkowość finansowa, analiza finansowa, bankowość, statystyka, ekonometria i prognozowanie*. Na powyższych zajęciach, w ramach projektów studenci nie ograniczają się do osiągania efektów uczenia się, które uprzednio przypisane były wyłącznie do seminarium dyplomowego, ale mają szansę na zdobycie innych, poszerzających rozwój ich umiejętności i kompetencji społecznych. Odstąpienie od wymogu pisania pracy dyplomowej na rzecz egzaminu dyplomowego podyktowane było kilkoma czynnikami, w tym także upracticznieniem kierunku. Rezygnacja z seminarium dyplomowego uwolniła godziny i punkty ECTS, które przeznaczono na realizację dodatkowych zajęć kształtujących umiejętności praktyczne:

- *księgowość informatyczna* - ćwiczenia - wprowadzono jako zajęcia kierunkowe (wcześniej były realizowane jako specjalnościowe). Zwiększono liczbę godzin tych zajęć dla studiów niestacjonarnych do 24. Zajęcia są realizowane w pracowni komputerowej, a studenci zdobywają praktyczne umiejętności obsługi programów finansowo-księgowych, w tym ewidencji operacji gospodarczych;
- *umowy w obrocie gospodarczym* - ćwiczenia – wprowadzono do programu studiów jako zajęcia kierunkowe w wymiarze 16 godz. (studia niestacjonarne). Celem zajęć jest kształtowanie umiejętności przygotowania oraz analizowania zapisów zawartych w umowach, z uwzględnieniem klauzul niedozwolonych;
- *gra biznesowa* – ćwiczenia, e-learning - wprowadzono do programu studiów jako zajęcia kierunkowe w wymiarze 20 godz. (studia niestacjonarne). Celem zajęć jest kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach rzeczywistych. Są realizowane z wykorzystaniem systemu wirtualnej gry biznesowej - REVAS.

Rezygnacja z prac dyplomowych na studiach I stopnia pozwoliła na eliminację ryzyka niewłaściwego wykorzystania sztucznej inteligencji (AI). Wprowadzenie powyższych zmian w programie studiów wynika też z rekomendacji Komisji ds. jakości kształcenia dla kierunku finanse i rachunkowość.

Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów objętych planem studiów, w tym praktyk zawodowych. Komisja egzaminacyjna składa się z trzech osób powoływanych przez Dziekana właściwego Wydziału:

- przewodniczącego, odpowiedzialnego za formalną i organizacyjną prawidłowość przeprowadzenia egzaminu,
- wykładowcy odpowiedzialnego za merytoryczną ocenę wypowiedzi studentów na temat zagadnień podstawowych i kierunkowych,
- wykładowcy odpowiedzialnego za merytoryczną ocenę wypowiedzi studentów na temat zagadnień specjalnościowych.

Podczas egzaminu student odpowie na 5 pytań (1 z zagadnień podstawowych, 2 z zagadnień kierunkowych i 2 z zagadnień specjalnościowych). Podstawą oceny na dyplomie ukończenia studiów będzie średnia z ocen uzyskanych w trakcie studiów (70%) oraz egzaminu dyplomowego (30%). Zespół oceniający zapoznał się z listą ww. zagadnień i wyraził swoje wstępne spostrzeżenia, co do często ogólnego i teoretycznego ich charakteru. Nowa formuła egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia po raz pierwszy będzie procedowana w czerwcu/lipcu 2024. W związku z tym nie ma podstaw do kompleksowej oceny realizacji tej procedury.

Student studiów II stopnia przygotowuje pracę dyplomową indywidualnie pod kierunkiem promotora. Wszystkie prace są recenzowane. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich zajęć objętych planem i programem studiów (w tym praktyk zawodowych) oraz złożenie pozytywnie zaopiniowanej przez promotora i recenzenta pracy magisterskiej. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym składanym przed komisją.

Obowiązujące zasady i procedury dyplomowania na studiach I i II stopnia kierunku finanse i rachunkowość są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ocena poziomu osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się na studiach I i II stopnia jest procesem ciągłym i przebiega na każdym etapie kształcenia i na wszystkich rodzajach zajęć, za pomocą różnorodnych sposobów weryfikacji (egzaminy, kolokwia, projekty, prezentacje, obserwacja aktywności studentów, opracowanie studium przypadków, dyskusje). Zasady oceny osiągania efektów uczenia się ujęte są w Regulaminie studiów. Metody i zasady oceny opierają się o zdefiniowane w karcie przedmiotu zasady i skalę ocen zgodnie z przyjętymi i opisanymi standardami i dokumentowane w adekwatny sposób (protokoły z egzaminów, zaliczeń, sprawozdania z praktyki zawodowej, prace przejściowe, protokoły z egzaminów dyplomowych). Karty przedmiotów są weryfikowane przez menedżera kierunku z zespołem dydaktycznym oraz metodyka m.in. pod kątem właściwego doboru metod pomiaru dydaktycznego, poziomu osiągania efektów uczenia się. Przy weryfikacji efektów uczenia się Uczelnia przyjmuje założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego zajęcia (i/lub jego formę), egzaminu dyplomowego, a także praktyki zawodowej potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu nauczania. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny.

Uczelnia wprowadziła standaryzację metod weryfikacji i oceniania osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz procesu kończenia studiów. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów student, który z wynikiem pozytywnym zdał wszystkie przewidziane w programie studiów na dany semestr zaliczenia i egzaminy, uzyskuje zaliczenie semestru. Jeżeli student nie zaliczył semestru, może wystąpić do Dziekana z wnioskiem o warunkowe zaliczenie semestru i warunkowy wpis na kolejny semestr lub powtarzanie semestru. Dziekan po każdym semestrze przeprowadza monitoring rozkładu ocen, prawidłowości procesu oceniania i osiągania efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągania efektów uczenia się przez poszczególnych studentów rozumiana jest w Uczelni jako potwierdzenie, przy użyciu zdefiniowanych technik, metod i narzędzi oraz kryteriów oceny, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania. Każde zajęcia zostały zdefiniowane w kartach przedmiotów pod kątem efektów uczenia się, treści programowych, w ramach których osiągany jest dany efekt oraz metod weryfikacji osiągania przez studentów poszczególnych efektów uczenia się. Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta, przypisanych do poszczególnych zajęć przedstawiony jest w kartach przedmiotów. Wykładowca realizujący zajęcia, ustala metody i sposoby zaliczania wszystkich form prowadzonego przedmiotu, jednolite dla wszystkich grup zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć jest przeprowadzana przez nauczycieli realizujących zajęcia i następuje na

wszystkich etapach procesu nauczania. Podstawą są zaliczenia etapowe w ramach realizacji danych zajęć (kolokwia, projekty itp.), różne formy aktywności studentów na zajęciach (wypowiedzi, praca w grupie itp.) oraz egzaminy/zaliczenia kończące zajęcia. Zespół oceniający zidentyfikował pewne zjawisko dysfunkcyjne polegające na nieprawidłowym doborze metody weryfikacji efektów uczenia się założonych dla zajęć. Źródłem tego zjawiska jest nadużywanie formy testu wielokrotnego wyboru z jedną odpowiedzią prawidłową (test zamknięty) i niezrozumiała dla nauczycieli operacjonalizacja efektów uczenia się z zakresu wiedzy a przez co utrudnione ich odniesienie do efektów uczenia się założonych dla kierunku (zjawisko zidentyfikowane w ramach przeglądu prac etapowych). Ponadto nadużywana jest formuła pisania prac etapowych w środowisku informatycznym, które bardzo często odbywają się w poza budynkiem Uczelni, a w skrajnych przypadkach student ma możliwość wyboru momentu przystąpienia do napisania pracy etapowej (np. w dowolnym dniu wskazanego przez nauczyciela tygodnia). Pisanie prac etapowych w formule zdalnej bez należytego nadzoru ze strony nauczyciela obniża bezstronność i rzetelność procesu weryfikacji efektów uczenia się, jak i porównywalności ocen. Stosowana przez nauczycieli metoda projektów umożliwia weryfikację i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się. Ponadto pozwala na sprawdzenie i ocenę umiejętności praktycznych i przygotowania do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Indywidualne podejście stosowane jest wobec osób z niepełnosprawnością. Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne nastawione są głównie na wyrównywanie szans. Dopuszcza się tu możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczenie w indywidualnym terminie, czy też wydłużenie czasu na egzaminie/zaliczeniu pisemnym. Uczelnia wdrożyła postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępow w procesie nauczania, w tym metody stosowane w procesie uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:

- umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adoptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością;
- zapewniają w stopniu minimalnym bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen;
- określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie;
- określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem;
- metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępow w procesie nauczania, w tym metody stosowane w procesie nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:

- zapewniają ograniczoną skuteczność weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się (analiza losowo wybranych prac etapowych wyraźnie wskazuje na brak

umiejętności u nauczycieli prawidłowego doboru metody weryfikacji efektów uczenia się z zakresu wiedzy, które zostały opisane w formie zoperacjonalizowanej, czyli takiej w której nie wolno używać zwrotów wprost podanych w PRK "zna i rozumie"; ponieważ nauczyciele nadużywają formuły testu zamkniętego, to metoda ta nie daje możliwości weryfikacji efektów z zakresu wiedzy opisanych z użyciem takich słów jak: "charakteryzuje", "opisuje", "wyjaśnia", "identyfikuje" itd.; zastosowana taksonomia Blooma wprowadziła zamęt i niezrozumienie efektów uczenia się przypisanych dla kierunku, które zostały opisane zgodnie ze słownictwem PRK (czyli bez procesu operacjonalizacji);

- umożliwiają w ograniczonym stopniu sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość (metoda testów zamkniętych jest nieskutecznie stosowana do weryfikacji efektów uczenia się z zakresu umiejętności);
- umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia i B2+ na poziomie studiów II stopnia.

Tematyka prac magisterskich jest bezpośrednio związana z zagadnieniami z obszaru szeroko rozumianej problematyki finansów i rachunkowości. Dominującymi obszarami tematycznymi w pracach magisterskich są:

- rachunkowość finansowa (problemy ewidencji operacji gospodarczych i sprawozdawczości według norm krajowych i międzynarodowych), rachunkowość zarządcza i analiza finansowa,
- finanse publiczne (w aspekcie krajowym i międzynarodowym) i podatki,
- bankowość i ubezpieczenia oraz instrumenty i instytucje rynku finansowego (również w aspekcie krajowym jak i międzynarodowym).

Przykładowe tematy prac magisterskich:

- Analiza sprawozdań finansowych źródłem informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa PGF-Bydgoszcz S.A.,
- Strategia rozwoju przedsiębiorstwa i jej rola w maksymalizacji wyników finansowych na przykładzie spółki KOMPUTRONIK S.A.,
- Źródła finansowania działalności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem leasingu i kredytu na przykładzie przedsiębiorstwa "Afti Solutions spółki z o.o.",
- Wpływ Polskiego Ładu na funkcjonowanie Zakładów Pracy Chronionej w praktyce na przykładzie ZPCHR "ABC",
- Działalność inwestycyjna w gminie Kamień Krajeński w latach 2017-2021,
- Ocena rentowności Firmy Oponiarskiej Dębica S.A. w latach 2019-2021 na podstawie analizy rachunku zysków i strat.

Wybrane losowo prace magisterskie nie spełniają w pełni wymagań stawianym tego rodzaju pracom dyplomowym. Do najczęściej zjawisk dysfunkcyjnych zespół oceniający zaliczył:

- brak hipotez i/lub pytań badawczych, co skutkuje tym, że nie ma w ramach badań empirycznych weryfikacji hipotezy i/lub udzielenia odpowiedzi na wyodrębnione pytania badawcze;
- zbyt ograniczona formuła podrozdziału metodycznego (4.1), która najczęściej ogranicza się do podania celu badań i wymienienia 2-3 najprostszych metod badawczych; ta część pracy magisterskiej powinna zawierać stosowny opis: przedmiotu i podmiotu badań, celu i sposobu jego osiągnięcia, hipotezy i sposobu jej weryfikacji i/lub pytań badawczych i sposobu dojścia do udzielenia na nie odpowiedzi, wykorzystanych metod i narzędzi badawczych, etapów badania;

- bardzo skromne rekomendacje dla praktyki, często mające charakter podręcznikowy.

Przykładowe tematy prac licencjackich:

- Rachunkowość we wspólnocie mieszkaniowej na przykładzie Wspólnoty Mieszkaniowej MODRAK,
- Wykorzystanie sprawozdawczości finansowej do oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa Tarczyński S.A.,
- Analiza finansowa i jej znaczenie w ocenie kondycji finansowej przedsiębiorstwa na przykładzie Drozapol-Profil S.A.,
- Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw na przykładzie działalności przedsiębiorstwa XYZ w latach 2017-2021,
- Ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz wsparcie przedsiębiorców ze strony państwa w związku z Covid-19 na przykładzie firmy z branży gastronomicznej,
- Księgowanie faktur kosztownych w systemie SAP ERP z wykorzystaniem digitalizacji na przykładzie firmy XYZ.

Analiza wylosowanych prac licencjackich wskazuje na ich dobrą jakość i spełnienie wymagań stawianych tego typu pracom dyplomowym. Są one realizowane w zespołach 2, 3 lub nawet 4 osobowych. Jednak skutecznie została opracowana i wdrożona metodyka oceny stopnia zaangażowania danego studenta w procesie opracowania części teoretycznej i empirycznej pracy licencjackiej.

Tematyka prac przejściowych wpisuje się w cele realizacji zajęć, jest zgodna z treściami programowymi i w większości przypadków efektami uczenia się. Ważnym elementem kształcenia praktycznego jest stosowanie formy/metody projektu na wybranych zajęciach. W zadaniach projektowych wykładowcy (często praktycy) określają cel, obszar tematyczny a także zakres i sposób realizacji, co sprzyja obiektywnemu ocenianiu, a przede wszystkim, zastosowaniu wiedzy w praktyce. Istotą pracy projektowej jest także umożliwienie studentom rozwijania umiejętności pracy w zespole. Zespół oceniający poddał szczegółowej ocenie prace egzaminacyjne i/lub etapowe z następujących zajęć realizowanych na studiach I jak i II stopnia: rachunkowość finansowa, historia rachunkowości, podstawy ekonomii, biznesplan, zarządzanie instytucjami kredytowymi, zarządzanie karierą i komunikacja w biznesie. Zespół oceniający zgłosił następujące uwagi, co do prac etapowych i/lub egzaminacyjnych:

- nadużywanie testu wielokrotnego wyboru z jedną odpowiedzią prawidłową jako metody weryfikacji efektów uczenia się;
- formułowanie w testach zbyt prostych pytań i/lub odpowiedzi; nieprawidłowe budowanie pytań testowych (niejednoznaczność sformułowań, która skutkuje więcej niż jedną prawidłową odpowiedzią);
- zastosowanie nieodpowiedniej formy do weryfikacji danych efektów uczenia się (weryfikowanie efektów uczenia się z zakresu umiejętności testem; wybór metody, która nie jest w stanie zweryfikować dane efekty uczenia się z przyczyn metodycznych);
- nadużywanie zdalnych form weryfikowania efektów uczenia się, które są przeprowadzane bez udziału nauczyciela.

Na podstawie przedłożonych zespołowi oceniającemu dowodów na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się można stwierdzić, że:

- efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji;

- rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do wymaganego poziomu w pełni na studiach I stopnia i w ograniczonym zakresie na studiach II stopnia i profilu praktycznego, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość.

Na prośbę zespołu oceniającego Uczelnia uzupełniła dokumentację o podanie informacji dotyczącej zaangażowania studentów ocenianego kierunku w działalność naukową, publikacyjną. Informacje te zostały jednak podane w taki sposób, że brak jest możliwości jednoznacznego przypisania studentów i ich aktywności do wydziału w Toruniu lub filii w Bydgoszczy (informacja uzyskana na spotkaniu w Uczelni od zespołów przygotowujących raport samooceny jednoznacznie wskazuje, że są to studenci zarówno wydziału w Toruniu, jak i w filii w Bydgoszczy). Studenci kierunku uczestniczyli w studenckich konferencjach naukowych przygotowując i wygłaszając referaty, a także w konkursach. Wybrane przykłady:

1. X Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa „Rachunkowość Warta Poznania”, organizowana przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu w dniach 14-15/10/2020. W trakcie konferencji studenci wygłosili referaty, które zostały opublikowane w monografii pokonferencyjnej (tytuły):
 - *Użytkowanie samochodów osobowych w świetle podatków dochodowych,*
 - *Oszustwa księgowe – wybrane zagadnienia z teorii i praktyki na przykładzie podmiotów województwa kujawsko-pomorskiego.*
2. XI Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa "Rachunkowość Warta Poznania". Organizowana przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu w dniach 12-13/05/2021. W trakcie konferencji studenci wygłosili referaty, które zostały opublikowane w monografii pokonferencyjnej (tytuły):
 - *Proces end2end w zarządzaniu procesami księgowymi w centrach BPO&SSC*
 - *Robotyzacja procesów księgowych - zagrożenie czy szansa dla menedżera?*
3. XIII Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa „Wyzwania gospodarcze, polityczne i społeczne w globalnej gospodarce” – 15.06.2022 r. organizowana przez Państwową Uczelnię Zawodową we Włocławku w dniu 15.06.2022 r. W trakcie konferencji studenci wygłosili referat: *Robotyzacja - szansa czy zagrożenie dla księgowych?*
4. V Konferencja Młodych Księgowych zorganizowana przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Toruniu w dniu 27.02.2024. W ramach panelu poświęconego rachunkowości podatkowej I miejsce zajęła studentka 2 roku studiów niestacjonarnych kierunku finanse i rachunkowość, otrzymując również nagrodę specjalną za najlepiej zaprezentowany referat spośród wszystkich wygłoszonych w trakcie konferencji.

Powyższe dowody wskazują, że studenci są autorami/ współautorami publikacji fachowych lub posiadają inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia I i II stopnia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz w miarę rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę prawie wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się znacząco ograniczyć test jako narzędzie weryfikacji założonych dla zajęć efektów uczenia się.
2. Rekomenduje się wykonywanie prac etapowych przez studentów, szczególnie tych w formie testów lub rozwiązywania zadań w budynku uczelni w obecności nauczyciela.
3. Rekomenduje się wprowadzić do prac magisterskich obowiązek formułowania prostej hipotezy i/lub pytań badawczych i ich weryfikacji/ udzielenia odpowiedzi.
4. Rekomenduje się znacząco rozszerzyć formułę podrozdziału metodycznego w pracach magisterskich, aby zawierał stosowny opis: przedmiotu i podmiotu badań, celu i sposobu jego osiągnięcia, hipotezy i sposobu jej weryfikacji i/lub pytań badawczych i sposobu dojścia do udzielenia na nie odpowiedzi, wykorzystanych metod i narzędzi badawczych, etapów badania.

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra prowadząca zajęcia w roku akademickim 2023/2024 na studiach I i II stopnia składa się z 69 nauczycieli akademickich, w tym 2 z tytułem profesora, 4 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 22 ze stopniem naukowym doktora oraz 41 z tytułem zawodowym magistra. Poniższa tabela przedstawia strukturę kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość według dyscyplin naukowych, tytułów/stopni naukowych oraz formy zatrudnienia.

Wyszczególnienie	ogół prowadzących zajęcia				w tym: zatrudnieni w uczelni na podstawowym miejscu pracy			
	ekonomia i finanse	nauki o zarządzaniu i jakości	pozostałe dyscypliny	razem	ekonomia i finanse	nauki o zarządzaniu i jakości	pozostałe dyscypliny	razem
profesor	-	-	2	2	-	-	2	2
dr hab.	1	-	3	4	1	-	1	2
dr	10	3	9	22	8	3	3	14
mgr	-	-	-	41	-	-	-	12
razem	11	3	14	69	9	3	6	30

Kadra etatowa UWSB Merito w Toruniu jest uzupełniana wykładowcami zatrudnionymi na podstawie umów cywilnoprawnych. Uczelnia korzysta z doświadczeń zawodowych wykładowców-praktyków – przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Kadra, która legitymuje się posiadaniem stopni i tytułów naukowych reprezentuje wiodącą dyscyplinę naukową ekonomia i finanse (11 nauczycieli akademickich) oraz nauki o zarządzaniu i jakości (3 nauczycieli akademickich). Część zajęć na kierunku prowadzą nauczyciele akademicy Uczelni reprezentujący inne dyscypliny (łącznie 14+ 6 = 20 osób).

Charakteryzując pracowników Uczelni prowadzących zajęcia należy stwierdzić, że ich dorobek dydaktyczny oraz naukowy jest powiązany z zainteresowaniami naukowymi i tematyką badań z dyscypliny ekonomia i finanse, co umożliwia w szczególności wykorzystywanie autorskich publikacji, w tym podręczników i stałą aktualizację treści zajęć prowadzonych ze studentami o aktualny stan wiedzy oraz wyniki badań własnych. Kadra prowadząca zajęcia na kierunku wykazuje również dużą aktywność publikacyjną, co przekłada się na wysoką kategorię naukową uzyskaną w ostatniej ocenie ewaluacyjnej. Uniwersytet WSB Merito w Toruniu wchodzi w skład Federacji Naukowej WSB-DSW Merito. Federacja posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinach:

- kategoria A: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, językoznawstwo,
- kategoria B+: nauki o kulturze fizycznej, psychologia, nauki o bezpieczeństwie.

Kadra prowadząca zajęcia w Filii Bydgoszczy uczestniczy w pracach Instytutu zlokalizowanego w siedzibie Uczelni w Toruniu. Badawczo-dydaktyczne komórki organizacyjne UWSB Merito w Toruniu to: Instytut Ekonomii i Finansów, Instytut Zarządzania, Instytut Nauk o Człowieku oraz Instytut Nauk Stosowanych. Do najważniejszych osiągnięć Instytutu Ekonomii i Finansów w latach 2018-2023 należy zaliczyć:

- 1) Udział w grantach badawczych: Grant NCN – OPUS (2 granty pod kierownictwem pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów UWSB Merito w Toruniu) oraz wspólnych grantach badawczych z

innymi uczelniami wyższymi – Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu i grant MNiSW - SGH w Warszawie;

- 2) Zorganizowanie Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Bezpieczeństwo i Rozwój. Współczesne finanse w erze turbulencji”;
- 3) Stworzenie zespołu badawczego przez pracowników Instytutu, którego efektem było opublikowanie w 2023 roku „Trylogii z zakresu Bankructwa”;
- 4) Zdobywanie nagrody Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego na najlepszy podręcznik akademicki z ekonomii pt. Matematyka finansowa. Teoria i praktyka.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek studiów posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i/lub praktyczne doświadczenie zawodowe umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Dorobek ten koncentruje się na takich obszarach badawczych, jak:

- uwarunkowania rozwoju instrumentów rynku pieniężnego i kapitałowego;
- finanse publiczne i polityka pieniężna państwa;
- nierównowaga budżetowa w sektorze publicznym;
- kompetencje relacyjne w tworzeniu wartości przedsiębiorstwa;
- wirtualizacja procesów biznesowych;
- ekonometria dynamiczna związana z procesami stochastycznymi;
- rachunkowość finansowa i budżetowa;
- zarządzanie finansami przedsiębiorstw;
- bankowość i matematyka finansowa;
- współczesne wyzwania polityki gospodarczej.

Za zasadne działania uznaje się intensyfikację działań w zakresie aplikowania młodych pracowników naukowych o granty badawcze.

Przydział zajęć dla poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymogami prawnymi - na profilu praktycznym odsetek ten powinien wynosić minimum 50%. W rzeczywistości w zależności od formy i stopnia studiów wynosi on na ewaluowanym kierunku studiów od 51 do 78%. Wartości średnie to 59,3% na studiach I stopnia i 63,6% na studiach II stopnia.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nie stwierdzono przypadków powierzania wykładów z przedmiotów podstawowych i kierunkowych osobom z tytułem zawodowym magistra. W pięciu przypadkach dotyczyło to jedynie zajęć specjalnościowych, przy czym władze dziekańskie stwierdziły, iż osobom z tytułem zawodowym magistra wykłady są powierzane w wyjątkowych sytuacjach. Dotyczyło to wykładowców - praktyków gospodarczych zatrudnionych np. na stanowisku głównego księgowego oraz przedmiotów o charakterze stricte praktycznym, realizowanych głównie w ramach danej specjalności. Nie zaistniała sytuacja prowadzenia przez jednego nauczyciela akademickiego nadmiernej liczby, np. kilkunastu zajęć. Również obsada seminariów dyplomowych jest poprawna. Realizowany wymiar zajęć na kierunku przez jednego wykładowcę to maksymalnie 212 godzin.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne. Wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku uczestniczyli w wielu szkoleniach mających

na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych. W ostatnich 3 latach akademickich Centrum Nowoczesnej Technologii Nauczania zrealizowało szkolenia dla pracowników przygotowujące do kształcenia zdalnego:

- szkolenie podstawowe dla nowych pracowników dydaktycznych – Microsoft Teams w pracy dydaktycznej,
- OneNote w pracy dydaktycznej,
- MS Forms dla dydaktyków,
- Wirtualne tablice MS Whiteboard i Jamboard,
- Analogowe doświadczenia edukacyjne w cyfrowym świecie,
- Standardy metodyki WSB-DSW,
- Efekty uczenia się,
- Postulaty andragogiki w projektowaniu efektywnych zajęć,
- Cykl Kolba w projektowaniu zajęć dydaktycznych.

Pracownicy Działu ds. jakości kształcenia cyklicznie przeprowadzali szkolenia w zakresie umiejętności i kompetencji metodycznych kadry dydaktycznej. Po ich odbyciu pracownicy dydaktyczni mogli uzyskać kolejno następujące certyfikaty:

- Certyfikat A potwierdzający przygotowanie do prowadzenia zajęć (poprzedzony szkoleniami) jest warunkiem do powierzenia prowadzenia zajęć.
- Certyfikat B potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji w poszerzonym zakresie metodyki nauczania, korzystania z nowoczesnych technologii oraz sfery psychospołecznej w procesie dydaktycznym zgodne z obowiązującymi na Uczelni standardami jakości.
- Certyfikat C – ma na celu poświadczenie pozyskania wysoko wyspecjalizowanych kompetencji dydaktycznych z obszaru metodyczno-psychologicznego, modułu umiejętności informatycznych oraz zarządzania informacjami.

W roku akademickim 2022/2023 26 nauczycieli akademickich UWSB Merito w Toruniu osiągnęło pierwszy poziom certyfikacji oraz 32 poziom drugi, w tym wykładowcy realizujący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość – studia I i II stopnia.

Polityka kadrowa Uczelni ukierunkowana jest na rozwój i doskonalenie kadry. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dokonywany jest w sposób transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz uwzględnia dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne rekrutowanych nauczycieli akademickich.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Hospitacje przeprowadza się w oparciu o arkusz hospitacji zajęć dydaktycznych w UWSB Merito w Bydgoszczy. W roku akademickim 2022/23 przeprowadzono 93 hospitacje, w tym 28 hospitacji nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku. Hospitacje zajęć dydaktycznych przebiegają zgodnie z Regulaminem dokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich. Za przeprowadzenie hospitacji odpowiada Dziekan wydziału. Po zakończeniu procesu hospitacji w roku akademickim 2022/23 opracowany został dokument stanowiący podsumowanie sposobów realizacji zajęć dydaktycznych zawierający uogólnienia, wnioski i rekomendacje. W dokumencie wskazano m.in., że dydaktycy dbają o relacje interpersonalne, posługują się narzędziami dydaktycznymi, zarówno tradycyjnymi, jak i nowoczesnej technologii; uwzględniają postulaty andragogiki w kształceniu osób dorosłych.

Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono zagregowane wyniki ocen dotyczące nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów. Rezultaty okresowych ocen są wykorzystywane do doskonalenia kadry i planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych wykładowców. W Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu, Filia w Bydgoszczy szczególną uwagę przywiązuje się do budowy i rozwoju własnej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej. Kadra ta stanowi istotny zasób w realizacji celów strategicznych Uczelni, która koncentruje się na budowaniu własnego, silnie zidentyfikowanego z nią zaplecza kadrowego oraz na zapewnieniu możliwości rozwoju naukowego własnej kadry badawczo-dydaktycznej. Dzięki temu realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia i kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych. Ponadto polityka kadrowa Uczelni obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i przemocy wobec członków społeczności akademickiej. W Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu, Filia w Bydgoszczy funkcjonują następujące organy odpowiedzialne za antycypowanie i rozwiązywanie tych problemów:

- Wydziałowa i uczelniana komisja dyscyplinarna,
- Rzecznik dyscyplinarny ds. studentów,
- Komisja dyscyplinarna nauczycieli akademickich,
- Rzecznik dyscyplinarny nauczycieli akademickich,
- Pełnomocnik ds. Polityki Równościowej,
- Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

UWSB Merito w Toruniu realizuje również politykę antykorupcyjną, która jest zbiorem standardów mających na celu zapobieganie łamaniu obowiązujących przepisów i powszechnie akceptowanych zasad w tym obszarze. W Uczelni została wprowadzona polityka przeciwdziałania mobbingowi, w której opisane są wszystkie procedury antymobbingowe (Zarządzenie nr 12/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu w sprawie wprowadzenia polityki przeciwdziałania mobbingowi).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia koncentruje się na budowaniu własnej kadry akademickiej. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia w Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu, Filia w Bydgoszczy posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i dydaktyczny w dyscyplinach, do których przypisano efekty uczenia się na kierunku, co umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz przygotowanie studentów do pełnienia ról zawodowych w miejscu pracy oraz wyposażenie absolwentów w niezbędną wiedzę, kompetencje i postawy społeczne. Nauczyciele akademicy są zaangażowani w proces naukowy i dydaktyczny. Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni zapewnia właściwy dobór pracowników oraz

zawiera transparentne procedury zatrudniania, przeglądu i oceny kadry, a także wskazuje procedury i narzędzia rozwiązywania konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Kompleksowe podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej poprzez szkolenia w zakresie umiejętności i kompetencji metodycznych oraz efektywnego wykorzystywania metod i technik kształcenia powiązane z certyfikacją nauczycieli akademickich.

Rekomendacje

1. Intensyfikacja działań w zakresie aplikowania młodych pracowników naukowych o granty badawcze.

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy utworzony został w roku akademickim 2007/2008, a w roku akademickim 2009/2010 nastąpiła rozbudowa obiektu. Właścicielem nieruchomości wynajmowanych na potrzeby kształcenia jest firma AB Plus Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy przy ulicy Fordońskiej 74. Zajmowane budynki są wynajmowane przez Uniwersytet WSB Merito w Toruniu na podstawie umowy najmu, zawartej na czas nieokreślony. Powierzchnia całkowita budynków Uniwersytetu WSB Merito w Bydgoszczy wynosi 4829,6 m², przy czym na kolejne budynki przypada: A – 3068 m², B – 1358 m² i C – 402,8 m². Liczba miejsc dydaktycznych wynosi łącznie 2186.

Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy zapewnia 40 sal do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono szczegółowy wykaz sal dydaktycznych, ich powierzchni, liczby miejsc oraz wyposażenia sprzętowego. Sale audytoryjne Wydziału wyposażone są w stacjonarny system nagłaśniający oraz ekrany do prezentacji multimedialnych. Do dyspozycji wykładowców przygotowanych jest 16 komputerów przenośnych przeznaczonych do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz 35 zestawów do prowadzenia zajęć hybrydowych. Każda sala wykładowa wyposażona jest w podwieszone rzutniki multimedialne. Wszystkie sale wykładowe i laboratoryjne wyposażone są również w przewodowy dostęp do Internetu dla prowadzących zajęcia. Na terenie Uczelni każdy student i nauczyciel akademicki ma dostęp do Internetu poprzez sieć EDUROAM. Wydział dysponuje również nowoczesnym sprzętem służącym do przeprowadzania wideokonferencji, który zlokalizowano w sali konferencyjnej znajdującej się w budynku B. Na korytarzach zamontowane zostały monitory o rozmiarze 42", na których emitowane są informacje dotyczące aktualnej oferty edukacyjnej, życia studenckiego oraz działalności naukowej Uczelni. Sale i specjalistyczne laboratoria oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i prawidłową realizację zajęć.

Obecnie Uczelnia posiada w Bydgoszczy 10 sal laboratoryjno-komputerowych, spośród których 4 sale komputerowe to sale mobilne, wyposażone w komputery przenośne. Dwie sale komputerowe dzieli roleta. Pozwala to na przygotowanie dwóch sal z 20 stanowiskami lub jednej z 40 stanowiskami.

Z dokumentacji przekazanej zespołowi oceniającemu PKA wynika, że laboratoria te dysponują 120 komputerami stacjonarnymi i 80 laptopami. Podczas zajęć dydaktycznych wykorzystywane są pracownice komputerowe z odpowiednim oprogramowaniem: Księgowość informatyczna, Program Płatnik w obsłudze kadrowo-płacowej, Edytory tekstu, Arkusze kalkulacyjne, Arkusze kalkulacyjne – metody zaawansowane, Informatyka i nowe technologie bankowe, Statystyka oraz Ekonometria i prognozowanie. W poniższej tabeli zamieszczono wykaz zajęć wraz z wykorzystywanym na nich oprogramowaniem.

Nazwa przedmiotu	Wykorzystywane oprogramowanie
A) Finanse i rachunkowość - studia I stopnia	
Edytory tekstu	MS Office 365
Arkusze kalkulacyjne	MS Office 365
Arkusze kalkulacyjne – metody zaawansowane	MS Office 365
Statystyka	MS Office 365, GRET
Ekonometria i prognozowanie	GRET
Matematyka finansowa	MS Office 365
Analiza finansowa	MS Office 365
Księgowość informatyczna	Sage Symfonia, Płatnik
Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego	Lex, Legalis
Wprowadzenie do prawa gospodarczego	Lex, Legalis
B) Finanse i rachunkowość - studia II stopnia	
Zintegrowane systemy informatyczne w rachunkowość	SAP,
Prawo finansowe	Lex, Legalis
Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych	MS Office 365
Ocena zdolności kredytowej	MS Office 365
Biznesplan	MS Office 365
Rachunkowość zarządcza	MS Office 365
Portfel inwestycyjny	MS Office 365; OSTC
Programy i fundusze UE dla przedsiębiorstw	generatory wniosków o dofinansowanie

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nie odbiegają od aktualnie używanych w dydaktyce oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Jest to oprogramowanie adekwatne do rzeczywistych warunków pracy zawodowej z zakresu rachunkowości i finansów. Liczba stanowisk komputerowych jest adekwatna do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłowe kształcenie.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Uczelnia jest przygotowana to kształcenia asynchronicznego oraz do kształcenia synchronicznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Aby zapewnić właściwą obsługę procesu wdrażania metod e-learningowych, Rektor powołał Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania. Do jego zadań należy monitorowanie funkcjonowania projektu e-serwisów, kierowanie procesem okresowych szkoleń wykładowców (jako autorów e-serwisów) oraz studentów – jako użytkowników aplikacji. W ramach Centrum funkcjonuje również Zespół Opracowań Multimedialnych, którego głównym zadaniem jest przygotowywanie zaawansowanych technologicznie zasobów edukacyjnych. Dzięki platformie Moodle, studenci korzystać mogą z ponad 700 e-serwisów stanowiących cenne uzupełnienie zajęć prowadzonych w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń oraz seminariów dyplomowych. Zasoby edukacyjne

umieszczane na platformie wykonane są zarówno w formie plików tekstowych, prezentacji jak również podręczników wideo.

Siedziba Biblioteki Głównej Uniwersytetu WSB Merito mieści się w budynku B Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu przy ulicy Dekerta 26. Znajdują się tam: wypożyczalnia i czytelnia (195 m²) – 50 miejsc, 10 stanowisk komputerowych z dostępem do katalogów i baz danych, w tym 2 stanowiska komputerowe przystosowane do potrzeb czytelnika z niepełnosprawnościami oraz stanowisko do korzystania z zasobów Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, dwa skanery. Godziny otwarcia Biblioteki są dostosowane do potrzeb studentów, zajęć na Uczelni (poniedziałek - sobota w godz. 9.00 – 16.00, niedziela 9.00 – 14.00). Ponadto w 2013 roku została powołana Biblioteka Cyfrowa WSB (obecnie Biblioteka Cyfrowa UWSB Merito). W 2020 roku została ona rozbudowana i przekształcona na Bibliotekę Cyfrową Wyższych Szkół Bankowych i Dolnośląskiej Szkoły Wyższej (obecnie Bibliotekę Cyfrową Uniwersytetów WSB Merito i Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW). Podstawowym celem Biblioteki Cyfrowej jest stworzenie dostępu do zasobów naukowych, dydaktycznych i edukacyjnych. Zasób biblioteczny tworzą kolekcje czasopism, monografii, materiałów dydaktycznych.

Biblioteka Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy zlokalizowana jest przy ul. Fordońskiej 74. Zajmuje pomieszczenia o łącznej powierzchni ponad 100 m². W Bibliotece znajduje się czytelnia i wypożyczalnia (15 miejsc, oraz stanowisko komputerowe przystosowane dla czytelnika z niepełnosprawnościami) oraz informatorium (9 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, katalogu on-line biblioteki, elektronicznych źródeł informacji naukowej, w tym jedno stanowisko przystosowane do potrzeb czytelników z niepełnosprawnościami oraz stanowisko do korzystania z zasobów Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica). Godziny otwarcia Biblioteki w Bydgoszczy są dostosowane do zajęć na Uczelni (od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 16.00, w soboty w godz. 9.00 – 15.00).

Księgozbiór Biblioteki Głównej w Toruniu liczy około 35 tys. pozycji, natomiast Biblioteki Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy ponad 20 tys. pozycji. Lokalizacja bydgoskiej biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, godziny otwarcia zapewniają dobre warunki korzystania z zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności i zakresu tematycznego z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Obejmują one piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania oraz liczby studentów.

Na Wydziale w Bydgoszczy, według stanu na 30 stycznia 2024 roku zarejestrowanych jest 112 studentów z niepełnosprawnościami o różnym stopniu i kategorii niepełnosprawności, w tym 13 studentów na kierunku.

Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy prawidłowo dostosował infrastrukturę dydaktyczną i biblioteczną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Sale wykładowe przystosowane są do obsługi osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie sale wykładowe, pomieszczenia obsługowe, windy oraz toalety posiadają oznaczenia w języku Braille'a. Brak przeszkód architektonicznych oraz zapewnienie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami w bezpośredniej bliskości wejścia głównego ułatwia dostęp do Uczelni. Na każdym piętrze dostępne są sanitariaty przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Do potrzeb tych osób dostosowano również stanowiska w działach obsługowych, np. w Bibliotece znajdują się: lada recepcyjna z obniżonym blatem, powiększalnik tekstu, regulowanie biurko i krzesło i stanowisko

komputerowe. W budynkach funkcjonuje system nawigacji wykorzystujący technologię Bluetooth. Zainstalowanie aplikacji na smartfonie umożliwia prowadzenie, również głosowe, do wybranych biur i sal wykładowych. Ciągi komunikacyjne posiadają oznaczenia pięter oraz tablice i semafony kierujące do najważniejszych miejsc z punktu widzenia studenta takich jak Dziekanat, Biuro Karier, Biblioteka i inne. Aplikacja dostępna jest dla systemów operacyjnych Android i IOS. Uczelnia dysponuje parkingiem na około 350 samochodów.

Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, obejmujące ocenę dostępności, nowoczesności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach. Infrastruktura Uczelni jest jednym z elementów ocenianych w ramach przeprowadzanego corocznie Badania Atrybutów Marki.

W Uczelni corocznie przeprowadza się przegląd zasobów materialnych. Celem przeglądu jest ocena przygotowania obiektów, sal dydaktycznych oraz wyposażenia do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Bieżącemu monitoringowi podlega system biblioteczny oraz jego zasoby. Biblioteka regularnie weryfikuje zasób księgozbioru w oparciu o literaturę podstawową i uzupełniającą zawartą w kartach zajęć.

Duże znaczenie w procesie monitorowania, oceny oraz doskonalenia bazy dydaktycznej, w tym zasobów biblioteki, mają studenci i absolwenci, którzy podczas wspomnianych Badań Atrybutów Marki mogą proponować określone rozwiązania i zwracać uwagę na ważne dla nich kwestie. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są systematycznie aktualizowane.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy dysponuje odpowiednią bazą dydaktyczną oraz infrastrukturą naukowo-badawczą zapewniającą pełną realizację efektów uczenia się zaplanowanych w programie studiów ocenianego kierunku. Warunki lokalowe umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Jest to możliwe dzięki zapewnieniu dostępu do właściwej infrastruktury, w tym pracowni komputerowych. Zasoby biblioteczne i informatyczne ocenia się pozytywnie. Budynki są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Realizowane są okresowe przeglądy

infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej i informatycznej oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Systematyczne, kompleksowe i realizowane od wielu lat Badania Atrybutów Marki, których celem jest między innymi zapewnienie studentom, kadry akademickiej i administracyjnej Uczelni komfortowych warunków studiów i pracy, poprzez ustawiczne doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej.

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi stałą, sformalizowaną współpracę z kilkudziesięcioma instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego – bankami i innymi instytucjami finansowymi, biurami rachunkowymi, centrami wsparcia biznesu, instytucjami ubezpieczeniowymi, centrami logistycznymi, urzędami administracji publicznej różnego szczebla oraz wieloma innymi. Współpraca przybiera aktywne i niezwykle zróżnicowane formy.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności prowadzonej przez instytucje, z którymi prowadzona jest współpraca jest w pełni zgodny z koncepcją i celami kształcenia, także wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku finanse i rachunkowość.

Jednym z głównych obszarów współpracy jest projektowanie i realizacja programu studiów. Na wniosek przedstawicieli pracodawców i w związku ze zdiagnozowanymi potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy dokonywane są stosowne korekty programu studiów. Na wniosek pracodawców do programu studiów wprowadzono nowe specjalności, tj. *zdalne usługi finansowe i księgowe*, na studiach I stopnia, *zdalne usługi finansowe* oraz *E-doradztwo i dystrybucja produktów finansowych*, na studiach II stopnia. Na wniosek przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wprowadzono również do programu studiów nowe przedmioty. Pierwszy z nich to *finanse międzynarodowe*, który jest odpowiedzią na wskazywany przez pracodawców ważny aspekt znajomości nie tylko rozwiązań krajowych, ale również międzynarodowych. Drugi przedmiot to *umowy w obrocie gospodarczym*. Również w ścisłej konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym podjęto decyzję o rezygnacji z obowiązku pisania prac dyplomowych na studiach I stopnia i zastąpienia ich innymi formami weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia, uwzględniającymi aspekt kształcenia praktycznego. Na wniosek pracodawców do programu studiów pierwszego stopnia został wprowadzony również przedmiot: *gra biznesowa*. Jest to przedmiot praktyczny, w ramach którego studenci poznają wpływ podejmowanych decyzji biznesowych na finanse firmy. Ponadto w roku 2022

w związku ze zgłoszoną przez pracodawców kwestią coraz większego zainteresowania problematyką ekologii i zrównoważonego rozwoju, do programu studiów wprowadzono dwie nowe specjalności. Są to: *finanse w ekogospodarce* na studiach I stopnia oraz *Ekoinwestycje w finansach* na studiach II stopnia.

Każdorazowo opiniowaniu pracodawców poddawane są projekty zmian siatki zajęć na kierunku.

Spotkania z przedstawicielami pracodawców odbywają się w formie konsultacji z menadżerem oraz innymi przedstawicielami kierunku w trakcie których analizowane są efekty uczenia się, sylwetka absolwenta, przedmioty realizowane w trakcie kształcenia.

Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter stały i regularny oraz przybiera różnorodne, efektywne formy, które są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

W ścisłej współpracy z pracodawcami realizowane były prace dyplomowe. Oto wybrane prace dyplomowe zrealizowane z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i odpowiedzi na ich potrzeby- przez studentów kierunku finanse i rachunkowość w Filii w Bydgoszczy:

- „End2End proces w zarządzaniu procesami księgowymi na przykładzie dużej spółki”
- „Proces adaptacji pracowników na przykładzie jednego z centr BPO&SSC”.

We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym zainteresowanym studentom oferowane są dodatkowe staże. Stworzona jest również przestrzeń do zaangażowania wolontaryjnego w ramach współorganizowanych przez pracodawców wydarzeń o charakterze społecznym.

Bardzo znaczący jest udział praktyków w obsadzie zajęć dydaktycznych. Prowadzący dobrani są według jasnych i adekwatnych kryteriów opartych na rzeczywistym i bogatym doświadczeniu zawodowym w obszarze odpowiadającym treściom prowadzonego przedmiotu.

Licznie organizowane są zajęcia praktyczne poza uczelnią, w tym wizyty studyjne, m.in. w bankach i innych instytucjach finansowych, instytucjach ubezpieczeniowych, działach finansowych i rachunkowości prywatnych podmiotów gospodarczych i wielu innych.

Pracodawcy są włączani w proces monitorowania losów absolwentów kierunku, a przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są dla władz kierunku zasadniczymi partnerami jak chodzi o diagnozowanie i aktualizowanie potrzeb profesjonalnego rynku pracy w kontekście właściwego przygotowania studentów do podjęcia pracy zawodowej.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowane są również projekty finansowane ze środków UE. Jako przykład może posłużyć projekt „Specjaliści dla BPO - program rozwoju kompetencji i staże zawodowe dla studentów kierunku Finanse i Rachunkowość”. Studenci realizujący projekt uczestniczyli m.in. w 2-miesięcznych stażach zawodowych.

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ocenia podlega efektywność współpracy w ramach zawartych porozumień, w tym w zakresie realizacji praktyk zawodowych. W ramach przeglądów dokonuje się corocznej oceny partnerów branżowych. Celem analizy jest:

- określenie adekwatności placówek współpracujących do przygotowanej oferty edukacyjnej , co wskazuje np. na potrzebę uzupełnienia, nawiązania nowych kontaktów,
- ocena gotowości do współpracy – odpowiadania na zaproszenia, obecność na spotkaniu, wkład merytoryczny w dyskusję nad programem studiów, gotowości do przyjmowania studentów na praktyki zawodowe,
- zasadność kontynuacji współpracy w przypadku stwierdzonych problemów w jej realizacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

W wyniku analizy stanu faktycznego nie ulega wątpliwości, że odnośnie kierunku współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter stały i przybiera zróżnicowane, atrakcyjne i efektywne formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Prowadzone są przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Punktem wyjścia do oceny tego czy Uczelnia stwarza niezbędne warunki do podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu nauczania na ewaluowanym kierunku powinna być ocena organizacji i efektywności kształcenia językowego. Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy zapewnia warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia. Kształcenie językowe na ocenianym kierunku finanse i rachunkowość służy realizacji prawidłowo sformułowanych efektów uczenia się:

- 1) absolwent potrafi komunikować się z otoczeniem mono i wielokulturowym oraz przekazywać swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu (zarówno w języku polskim jak i obcym) oraz

posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (studia I stopnia);

- 2) absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym, w tym specjalistyczną terminologią z zakresu finansów i rachunkowości, na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (studia II stopnia);

Program studiów I stopnia obejmuje zajęcia z języka obcego w liczbie 128 godzin na studiach niestacjonarnych (12 ECTS). Zajęcia te są realizowane w trakcie czterech semestrów (3-6 semestr). Dodatkowo w programie studiów uwzględniono obowiązkowy przedmiot w języku obcym pt. Factoring. Z kolei program studiów II stopnia obejmuje zajęcia z języka obcego w liczbie 64 godzin na studiach niestacjonarnych (6 ECTS). Zajęcia te są realizowane w trakcie dwóch semestrów (2-3 semestr). Dodatkowo w programie studiów uwzględniono obowiązkowy przedmiot w języku obcym pt. Business Ethics. Pewną wątpliwość z punktu widzenia metodyki i skuteczności nauczania budzi to, że kształcenie językowe nie jest realizowane od pierwszego semestru studiów, lecz odpowiednio od 3 na studiach I stopnia i 2 na studiach II stopnia. Wersyfikacja sprawności kształcenia językowego przyjmuje postać quizów, kontentów, rozwiązywania praktycznych zadań, indywidualnych wypowiedzi ustnych, itp.

Studenci są przygotowani do uczenia się, a nauczyciele akademicy do nauczania w językach obcych. Od maja 2018 r. do lutego 2022 r. realizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej w ramach projektu: „Zintegrowani – kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu”, którego celem był wzrost poziomu kompetencji dydaktycznych, informatycznych i językowych kadry dydaktycznej WSB. Projekt skierowany był do całego zespołu wykładowców UWSB i obejmował swoim zakresem między innymi moduł umiejętności językowych. Ponadto Uczelnia daje także możliwość doskonalenia się wykładowcom w ramach szkoleń zewnętrznych. Wykładowcy ukończyli między innymi takie kursy i szkolenia jak: kurs Business English, kurs dydaktyki w języku angielskim ATE, szkolenie Effective Presentations in English.

Dążąc do większego umiędzynarodowienia Uczelni podjęła działania w zakresie przygotowania infrastruktury i poszczególnych jednostek administracyjnych do przyjmowania wykładowców i studentów z zagranicy. Wszystkie tablice informacyjne, semafor kierunkowy i oznaczenia biur wraz ze stanowiskami służbowymi przygotowane są w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej. W Bibliotece Głównej w Toruniu i jej Filii w Bydgoszczy dokonano inwentaryzacji zasobów bibliotecznych pod kątem dostępności literatury w języku angielskim, zakupiono nowe publikacje, które wzbogaciły księgozbiór. Katalog biblioteczny posiada wersję anglojęzyczną, a studenci za pośrednictwem swojego konta bibliotecznego mają dostęp do elektronicznych baz naukowych o zasięgu międzynarodowym. Oddelegowano pracownika Biblioteki do obsługi wykładowców i studentów z zagranicy. Zadbano o to, żeby strona www Biblioteki oraz materiały informacyjno-promocyjne zostały przygotowane w języku angielskim.

Podobne działania mają miejsce w Biurze Karier. Dokumentacja związana z praktykami oraz materiały informacyjne zostały przetłumaczone na język angielski, a do kontaktów ze studentami z zagranicy oddelegowany został jeden z pracowników Biura Karier. Także w Dziekanacie bydgoskiej Filii, do obsługi wykładowców i studentów z zagranicy zostali oddelegowani pracownicy biegle posługujący się językiem angielskim i/lub językiem ukraińskim. Określono kalendarz spotkań informacyjnych ze studentami z zagranicy, których celem jest przekazanie wszystkich niezbędnych informacji nt. organizacji kształcenia.

Zakres internacjonalizacji procesu nauczania jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia realizuje następujące mobilności studentów i pracowników:

- studia zagraniczne – studenci mają możliwość odbycia części studiów za granicą w jednej z 24 uczelni partnerskich. Z tej oferty w latach 2018-2023 skorzystało 9 osób (Wydział w Bydgoszczy: 4 Wydział w Toruniu: 5);
- praktyki zagraniczne – studenci mają możliwość odbycia trwającej od 3 do 12 miesięcy praktyki zagranicznej w wybranym państwie UE. W latach 2018–2023 z możliwości wyjazdu na praktyki w ramach programu Erasmus+ skorzystało 4 studentów (Wydział w Bydgoszczy: 2 Wydział w Toruniu: 2);
- mobilność kadry dydaktycznej polegająca na kilkudniowych wyjazdach do uczelni partnerskich, w czasie których nauczyciele akademicy przeprowadzają minimum 8 godzin zajęć dydaktycznych zgodnie z wytycznymi programu Erasmus+. W latach 2018-2023 zrealizowano 22 mobilności wykładowców (w tym 18 mobilności nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość). Ponadto w latach 2022-2023 uczelnia realizowała w ramach programu POWER projekt „Zintegrowany program Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu na rzecz rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego”. Jednym z działań była organizacja dwutygodniowych staży naukowych. W efekcie realizacji projektu z tej możliwości skorzystało 13 nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku finanse i rachunkowość. W trakcie pobytu za granicą pracownicy wizytowali uczelnie oraz przedsiębiorstwa (np. w Chile, Gruzji, Włoszech).
- mobilność kadry administracyjnej, polegająca na kilkudniowych wyjazdach do uczelni partnerskich, podczas których pracownicy zapoznają się z organizacją interesujących ich obszarów funkcjonowania uczelni zagranicznych.

W Uczelni realizowane są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali i zakresu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Rezultaty tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. W tym celu wykorzystywane są cykliczne kompleksowe Badania Atrybutów Marki (BAM). Studenci Uczelni, w tym studenci z zagranicy, oceniają wiele aspektów funkcjonowania Uczelni, w tym nauczanie języków obcych, działania informacyjne prowadzone przez Uczelnię związane z ofertą programową Erasmus+, jak również działalność Dziekanatu, Biblioteki i Welcome Center w zakresie wsparcia studentów z zagranicy.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy stwarza warunki sprzyjające do udziału w międzynarodowej wymianie studentów i pracowników oraz przygotowuje studentów do aktywnego uczestnictwa w międzynarodowym procesie nauczania i komunikacji. Rodzaj i zakres umiędzynarodowienia procesu nauczania są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Nie ulega wątpliwości, iż

pandemia zaburzyła proces internacjonalizacji kształcenia i warto aby władze Uczelni skoncentrowały się nie tylko na prawidłowości instytucjonalnych rozwiązań, ale także na ich realnej skuteczności, szczególnie w aspekcie mobilności studentów. W związku z tym zespół oceniający PKA formułuje poniższą rekomendację.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się intensyfikowanie działań informacyjnych skierowanych do studentów ocenianego kierunku w celu aktywizacji młodzieży akademickiej do mobilności międzynarodowej. Oprócz programów wyjazdów długoterminowych (np. semestralnych) mogą to być także wizyty studyjne, staże, studenckie konferencje naukowe oraz wszelkie formy mobilności wirtualnej.

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów realizowane jest w sposób systematyczny. Ma charakter stały i kompleksowy. Instrumenty wsparcia są zróżnicowane i zgodne z potrzebami wynikającymi z celów uczenia się i specyfiki programu studiów. Za realizację wyżej wspomnianych odpowiadają między innymi władze dziekańskie, pracownicy administracyjni oraz samorząd studentów. Studenci mają zapewnioną możliwość regularnych konsultacji z wykładowcami, dziekanatem oraz gronem dziekańskim. Studenci dodatkowo mogą uzyskać wsparcie u menedżera kierunku. Wsparcie studentów realizowane jest z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a głównymi narzędziami służącymi do ułatwienia uczenia się oraz przekazywania informacji na temat form wsparcia są: Extranet, Moodle oraz aplikacja mobilna. Znaczna część wsparcia studentów regulowana jest na poziomie ogólnouczelnianymi. Na Uczelni funkcjonuje również Centrum Wsparcia Studenta, które odpowiedzialne jest między innymi za spotkania ze studentami i badanie ich potrzeb, analizę przyczyn skreślenia studentów, opracowywanie i realizowanie działań retencyjnych, pomoc w sporządzaniu podań. Podczas spotkania studenckiego zgłoszone zostało, iż czasami siatka godzin na studiach sobotnio-niedzielnym jest nierównomiernie ułożona, co powoduje zbytnie przemęczenie i brak efektywnego przyswajania wiedzy podczas jednego dnia zjazdu.

Studenci kierunku mają możliwość otrzymania wsparcia od Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy, które zajmuje się między innymi organizacją i koordynacją praktyk zawodowych oraz realizacją projektów szkoleniowych i stażowych. Świadczy również usługi doradztwa zawodowego. W jego zakres wchodzi pomoc studentom w poszukiwaniu pracy, przekwalifikowaniu się, zmianie pracy czy aktywizacji po dłuższej przerwie. Studenci mają możliwość wykonania testów kompetencyjnych, trenowania rozmów kwalifikacyjnych, uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez pracodawców współpracujących z Uczelnią. Takie działania zostały zrealizowane przez Uczelnię we

współpracy z Towarzystwem Ubezpieczeń Allianz, CUK Ubezpieczenia, Grupą Nauca czy Ivy Technology. Od roku akademickiego 2023/2024 na Uczelni funkcjonuje również internetowy portal kariery – JobTeaser, pozwalający na bezpośredni kontakt pracodawców i studentów poszukujących pracy. Pracownicy Centrum Kariery pełnią również stałe dyżury. Pomoc jest efektywna, skuteczna i ma istotny wpływ na jakość wsparcia studentów kierunku. Uczelnia zapewnia również niezbędne szkolenia z zakresu podnoszenia kompetencji zawodowych. Przykładem szkolenia jest program rozwoju kompetencji „Nowe kompetencje szansą na zawodowy sukces,” podczas którego studenci kierunku mieli możliwość uczestnictwa w cyklu szkoleń z kompetencji miękkich oraz zdobycia certyfikatów takich jak Prince2 Foundation, ECDL, TOEIC czy WidaF. Studenci otrzymują niezbędne wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku dzięki możliwości uczestnictwa w wyżej wspomnianych szkoleniach i programach.

Studenci mają dostęp do serwisów oraz baz danych zapewnianych przez Uczelnię. Są one dostosowane do specyfiki kierunku oraz szeroko wykorzystywane na zajęciach. Studenci mają zapewniony dostęp do specjalistycznego oprogramowania takiego jak SAP czy Symfonia. Uczelnia zapewnia również prenumeratę czasopism związanych z tematyką księgową. Uczelnia realizuje między innymi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego. W związku z tym dla studentów organizowane są szkolenia przygotowujące do udziału w tych zajęciach. Wsparcie studentów uwzględnia również zróżnicowane formy przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Na kierunku funkcjonują koła naukowe: Koło Naukowe Ubezpieczeń i Koło Naukowe Rachunkowości. Działają one zarówno na Uczelni w Toruniu, jak i w Filii w Bydgoszczy. Studentom zapewnia się możliwość uczestnictwa w konferencjach naukowych, na których wygłaszają oni referaty. Uczelnia zapewnia potrzebne wsparcie finansowe przy wyjazdach na konferencje. Członkowie Koła Naukowego Ubezpieczeń uczestniczyli między innymi w konferencji „Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa” organizowanej przez UKW w Bydgoszczy wygłaszając 1 referat. Studenci mają również możliwość udziału w warsztatach czy wizytach studyjnych w przedsiębiorstwach współpracujących z Uczelnią. Przykładami takich przedsiębiorstw są Norian Accounting, Opus Capita, CUK Ubezpieczenia czy KDR Solutions. Działalność studencką wspierają wykładowcy - opiekunowie danego koła naukowego. Zachęceni są oni również do pisanie artykułów naukowych.

System wsparcia uwzględnia wsparcie studentów wybitnych oraz instrumenty motywujące studentów do osiągania lepszych wyników w nauce. Studenci osiągający najlepsze wyniki w nauce lub mający znaczące osiągnięcia sportowe mogą się ubiegać o stypendium Rektora oraz Ministra. W Uczelni obowiązuje również system motywowania studentów do nauki, czyli program VIS (Very Important Student), który opiera się na systemie stypendiów naukowych finansowanych ze środków własnych Uczelni oraz środków zewnętrznych.

System wsparcia Uczelni uwzględnia formy aktywności studentów, na które zapotrzebowanie wykazują studenci. W ramach promocji postaw przedsiębiorczych wśród studentów, organizowane są cykle wykładów, na które zapraszani są przedstawiciele świata biznesu. Studenci mają również możliwość przygotowania wraz z doradcą Indywidualnego Planu Działania w ramach swojej ścieżki zawodowej. Przy Uczelni funkcjonuje KU AZS. Działalność artystyczna wspierana jest przez Wydział w Bydgoszczy, który pomaga organizacyjnie oraz finansowo przy tworzeniu wystaw prac studentów.

System wsparcia i jego instrumenty dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością czy studentów zagranicznych. Studenci z niepełnosprawnościami posiadają różnorodne udogodnienia infrastrukturalne, takie jak specjalne stanowiska w bibliotece

wspomagające i ułatwiające pracę osobom z dysfunkcją wzroku lub z niepełnosprawnością ruchową. Na Wydziale w Bydgoszczy dostępne jest również oprogramowanie wspierające poruszanie się po budynku – pozwala ono na zaplanowanie dojścia do dowolnego miejsca w Uczelni z uwzględnieniem potencjalnych trudności z poruszaniem się. Uczelnia zapewnia stały i zróżnicowany dostęp do udogodnień oraz wsparcia w procesie nauczania. Studenci z niepełnosprawnościami mogą skorzystać ze wsparcia finansowego lub organizacyjnego. Uczelnia świadczy pomoc materialną w formie specjalnego stypendium. Powołano również Pełnomocnika Rektora ds. Osób z niepełnosprawnością, utworzono Biuro Obsługi Osób z Niepełnosprawnościami oraz wyznaczono w dziekanacie specjalną osobę do wsparcia studentów z niepełnosprawnościami. Kadra naukowa oraz administracyjna bierze udział w licznych szkoleniach podnoszących kompetencje i świadomość w zakresie pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Szkolenia obejmowały między innymi kurs języka migowego czy tematykę związaną ze spektrum autyzmu, depresją, CHAD. Uczelnia realizowała także projekt "WSB w Toruniu – uczelnia przyjazna osobom z niepełnosprawnościami," którego celem była realizacja założeń modelu uczelni dostępnej i wspierającej podniesienie świadomości i kompetencji kadry w zakresie niepełnosprawności. Wsparcie uwzględnia również możliwość uzyskania indywidualnej organizacji studiów. Uczelnia zapewnia również wsparcie studentkom w ciąży oraz rodzicom z dziećmi poprzez rozwiązania takie jak urlopy od zajęć, bezpłatne wsparcie psychologiczne, czy możliwość skorzystania z dedykowanego miejsca do przewijania i karmienia dziecka. Za wsparcie studentów zagranicznych odpowiada jeden z prodziekanów Uczelni, wspomagany przez oddelegowanego do tych obowiązków pracownika dziekanatu oraz Welcome Center, które dedykowane jest do obsługi studentów zagranicznych. Studentom niepracującym oferowane jest wsparcie Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy, które świadczy usługi pośrednictwa pracy. Harmonogram zajęć na kierunku pozwala studentom pracującym na łączenie studiów z pracą. Studenci II stopnia, którzy ukończyli kierunki nieekonomiczne zgłosili zapotrzebowanie na zwiększenie liczby zjazdów uzupełniających wiedzę ekonomiczną, gdyż dotychczas realizowany jeden zjazd nie pozwala na uzupełnienie wiedzy i zlikwidowanie dysproporcji w wiedzy pomiędzy absolwentami ekonomicznych i nieekonomicznych kierunków.

Studentom zapewnia się możliwość zgłaszania skarg i wniosków. System opisany jest w Procedurze nadzoru nad usługą niezgodną. Studenci mają możliwość złożenia podania osobiście, poprzez wrzutnię lub poprzez przesłanie skanu drogą elektroniczną. Wzory podań są dostępne dla studentów. Po złożeniu skargi lub wniosku przez studenta pracownik rejestruje podanie w systemie i przekazuje dziekanowi bądź prodziekanowi do rozpatrzenia, następnie dziekan lub prodziekan podejmuje decyzję w danej sprawie. Na koncie studenta w Extranecie opublikowana jest informacja dotycząca rejestracji podania oraz o wydanej decyzji, od negatywnej decyzji student może odwołać się do właściwego organu Uczelni. Procedura składania skarg i wniosków jest przejrzysta.

System wsparcia uwzględnia działania informacyjne i edukacyjne związane z bezpieczeństwem studentów oraz instrumenty przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. Organami odpowiedzialnymi za ten proces są między innymi Pełnomocnik ds. Polityki Równościowej, Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, Rzecznik dyscyplinarny nauczycieli akademickich i Komisja dyscyplinarna nauczycieli akademickich. W Bibliotece Cyfrowej Uczelni dostępne są opracowane symulacje z zakresu diagnozy symptomów mobbingu i innych niepożądanych zachowań w miejscu pracy, które mogą być realizowane na zajęciach dydaktycznych przy użyciu gogli VR. Uczelnia realizuje również politykę antykorupcyjną, będącą zbiorem zasad i standardów mających na celu zapobieganie łamaniu obowiązujących regulacji w tym obszarze. Studenci mają również możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, która świadczona jest w trakcie dyżurów psychologa.

Dla studentów kierunku stosowane są również uczelniane, materialne i pozamaterialne, instrumenty oddziaływania, mające na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, występowania o granty. Studenci są zachęceni, jak już wspomniano do pisania artykułów naukowych. Uczelnia zapewniła również możliwość aktywnego zaangażowania się w organizację Forum Meritum Finansów, ramach której studenci kierunku mieli okazję wziąć udział w debacie z przedstawicielami firmy partnerskiej.

System wsparcia uwzględnia kompleksowe wsparcie administracyjne dla studentów kierunku. Pracownicy biorą udział w licznych szkoleniach m.in. z zakresu pomocy materialnej dla studentów, komunikacji i formy wsparcia edukacyjnego studentów i kandydatów na studia z zaburzeniami psychicznymi, nauki języka angielskiego czy z zakresu podnoszenia kompetencji i świadomości w pracy z osobami z niepełnosprawnościami, w tym w kursie z języka migowego.

Na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studentów, który stanowi istotny element w społeczności akademickiej. Samorząd w porozumieniu z Uczelnią dokonuje podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej. Przedstawiciele studenckcy zasiadają również w uczelnianych organach, m.in. Radzie Akademickiej czy Komisjach Stypendialnych. Przedstawiciele studenckcy nie zasiadają w Senacie Uczelni. Samorząd otrzymuje materialne wsparcie od Uczelni. Otrzymuje środki finansowe na działalność oraz może korzystać z dedykowanego pomieszczenia Uczelni na wyłączność. Samorząd opiniuje akty prawne takie jak regulamin studiów czy plan i program studiów, dokumenty związane ze świadczeniami stypendialnymi. Organizacje studenckie mają przestrzeń do rozwoju oraz zapewnia im się infrastrukturę i środki finansowe do działania. Samorząd regularnie spotyka się z dziekanami omawiając bieżące sprawy i problemy studenckie.

W ramach systemu wsparcia studentów prowadzony jest monitoring jego instrumentów, a wyniki pozwalają na wdrażanie działań doskonalących. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy dostępnych form wsparcia studentów w procesie uczenia się w ramach corocznie organizowanego Badania Atrybutów Marki. Obejmuje ono obszary takie jak platforma e-learningowa, Extranet, aplikacja mobilna, organizacja studiów, dziekanat, obsługa finansowa i stypendialna, Biuro Karier, Samorząd i organizacje studenckie. Przykładem działania doskonalącego było wprowadzenie aplikacji mobilnej umożliwiającej dostęp do funkcji Extranetu również za pomocą urządzeń mobilnych. Uczelnia prowadzi również okresowe przeglądy wsparcia studentów w formie ankiet ocen wykładowców, w których studenci mają możliwość oceny zajęć oraz nauczycieli akademickich w takich obszarach jak ogólna ocena wykładowcy, wykorzystanie pomocy dydaktycznych, prowadzenie zajęć w sposób zrozumiały i interesujący. Studenci mogą zgłaszać własne pytania do ankiety. Wyniki ankiet przekładają się na dobór kadry prowadzącej zajęcia, a studenci zdają sobie sprawę z ich skuteczności.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie nauczania jest wszechstronne, przybiera różnorodne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie nauczania i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach ewaluacyjnych i doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększyć liczbę zjazdów uzupełniających wiedzę ekonomiczną na studiach II stopnia dla studentów po kierunkach nieekonomicznych.
2. Rekomenduje się dokonać ewaluacji rozłożenia siatki godzin zajęć podczas zjazdów na studiach sobotnio-niedzielnym.

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji o studiach na kierunku zapewniają różne źródła, w tym strona internetowa, Biuletyn Informacji Publicznej oraz kanały mediów społecznościowych (między innymi Facebook). Na podstawie analizy publicznych źródeł dostępu do informacji, stwierdza się, że źródła są kompletne, co umożliwia zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym użytkownikom swobodny dostęp do informacji. Strona internetowa jest dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności dzięki udostępnionym możliwościom dostosowania kolorów i rozmiarów tekstu. Zamieszczone informacje na stronie są przystosowane także do potrzeb studentów cudzoziemców. Uczelnia udostępnia możliwość zmiany języka przedstawianych informacji na j. angielski, rosyjski oraz ukraiński. Strona dostosowana jest do wyświetlania na urządzeniach przenośnych.

Dokumentacja i informacje zawarte w ramach publicznego dostępu do informacji, zawierają między innymi cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia studentów w procesie nauczania. Wśród dokumentów

rekrutacyjnych na stronie internetowej Uczelni nie jest zamieszczony szczegółowy program studiów. Odnalezienie go w Biuletynie Informacji Publicznej może być nieintuicyjne dla kandydatów na studia, czyli osób dopiero zaznajamiających się z Uczelnią.

System publicznego dostępu do informacji podlega bieżącemu monitorowaniu przez Pełnomocniczkę Rektora. Nadzór nad zamieszczanymi na stronie internetowej informacjami został powierzony moderatorowi, który jest pracownikiem Działu Marketingu. Nad jakością i merytoryczną poprawnością informacji o kierunku, zawartych na stronie internetowej, nadzór ma menedżer kierunku. Monitoring prowadzony jest zarówno w zakresie informacji, jak i jej szczegółowości oraz czytelności. Ewaluacja w zakresie wskazanych wyżej kryteriów odbywa się w trakcie spotkań ze studentami oraz w trakcie corocznego badania ankietowego BAM, które wypełniane jest anonimowo przez studentów. Pracownicy administracji i wykładowcy mogą zgłaszać zmiany na stronie u dziekana wydziału. Dane monitorowane są również za pomocą Google Analytics, które pozwala zweryfikować ruch na stronie internetowej i modyfikować zamieszczoną treść.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zamieszczenie szczegółowego programu studiów również na stronie internetowej Uczelni.

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zgodnie z dokumentacją w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość funkcjonują następujące podmioty:

- Komisja ds. jakości kształcenia,
- zespół dydaktyczny,
- menedżer kierunku,
- metodyk.

W trakcie spotkania z przedstawicielami Uczelni potwierdzono, iż kluczowym podmiotem odpowiedzialnym za jakość kształcenia jest menedżer kierunku finanse i rachunkowość. Jest on jednak wspomagany przez inne podmioty, w szczególności: metodyka, Komisję ds. jakości kształcenia, zespół dydaktyczny, ale także władze Instytutu Finansów. Spotkania zespołów dydaktycznych obejmujących nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku odbywają się raz w semestrze i pozwalają poznać opinie nauczycieli na temat jakości kształcenia. Komisja ds. jakości kształcenia spotyka się regularnie co potwierdzają udostępnione sprawozdania ze spotkań Komisji ds. Jakości Kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Warto podkreślić, iż w spotkaniach Komisji regularnie uczestniczy znaczna grupa przedstawicieli biznesu (od 8 do 16 osób). Można potwierdzić, iż wyznaczono osoby i zespoły odpowiedzialne za system doskonalenia jakości kształcenia i określono ich zakresy odpowiedzialności.

Procedura modyfikacji programu studiów jest sformalizowana. Zmianą programu studiów może na przykład zainicjować Komisja ds. jakości kształcenia. Propozycja taka jest następnie dyskutowana na zespole dydaktycznym. Dalszy formalny już bieg sprawy nadawany jest przez Dziekana, który kieruje projekt zmiany na Senat. Przed podjęciem Uchwały w sprawie modyfikacji programu kształcenia zmiana opiniowana jest przez Radę Akademicką oraz przez Samorząd studentów. Warto podkreślić, iż w skład specyficznego dla Uczelni organu jakim jest Rada Akademicka wchodzi przedstawiciele: studentów, nauczycieli akademickich posiadających tytuł zawodowy magistra lub stopień naukowy doktora, nauczycieli akademickich posiadający tytuł profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

Zarówno analiza dokumentacji jak i hospitacje zajęć potwierdziły, iż Uczelnia wykorzystuje osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesne technologie informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość w procesie nauczania. Ponadto innowacje dydaktyczne są systematycznie wprowadzane do praktyki kształcenia. Potwierdza to między innymi dokumentacja z posiedzeń zespołu dydaktycznego, gdzie wypracowano rekomendacje dotyczące doskonalenia programów kształcenia polegające na wprowadzeniu innowacji – gry dydaktycznej realizowanej w programie REVAS (przedmiot: *gra biznesowa*), dodaniu projektów do wybranych przedmiotów, wzbogacenie przedmiotów o case study i atraktory opracowane m.in. w ramach Biblioteki Cyfrowej czy postulat utworzenia warsztatu praktycznego, w ramach którego studenci pracowaliby na wzorach dokumentach właściwych dla kierunku.

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów.

Można potwierdzić, iż przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów. Wskazują na to między innymi notatki ze spotkań zespołu dydaktycznego. Wynika z nich, że przedmiotem spotkań był

przegląd i weryfikacja programów studiów pierwszego i drugiego na kierunku finanse i rachunkowość między innymi pod kątem:

- liczby godzin oraz form realizacji przedmiotów,
- sekwencji przedmiotów w planie studiów,
- stosowanych metod dydaktycznych,
- dostosowania metod weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się,
- powiązania efektów kierunkowych i przedmiotowych.

Zespół zajmował się także wzbogaceniem programu studiów o wizyty studyjne, tutoriale, projekty, case study, nowoczesne programy specjalistyczne wspomagające realizację zajęć (gry dydaktyczne).

W ramach wizytacji przeanalizowano także dokumentację w postaci: Sprawozdań z Oceny weryfikacji zakładanych efektów uczenia się – sprawozdania te przygotowywane są po każdej sesji; Protokołów Komisji ds. oceny tematów prac dyplomowych dla kierunku finanse i rachunkowość czy Przeglądów dokumentacji związanej z organizacją praktyk zawodowych. Całokształt dokumentacji potwierdza, iż przeprowadzana jest systematyczna ocena realizacji programu studiów, w tym zajęć i efektów uczenia się realizowanych z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Szczególne miejsce w systemie doskonalenia jakości kształcenia zajmują informacje uzyskiwane poprzez:

- monitoring wyników sesji egzaminacyjnej i analizę obciążenia studentów w poszczególnych semestrach,
- analizę zasobów bibliotecznych i korzystania z nich przez studentów,
- ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów,
- hospitację zajęć dydaktycznych,
- udział pracodawców w pracach Komisji ds. jakości kształcenia,
- analizę wyników BAM,
- weryfikację prac dyplomowych i procesu dyplomowania dokonywaną przez Komisję Oceniającą Jakość Prac Dyplomowych.

System zapewniania jakości kształcenia gwarantuje szeroki udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, takich jak:

- studenci,
- kadra badawczo-dydaktyczna, dydaktyczna i badawcza,
- pracownicy administracyjni,
- pracodawcy, partnerzy biznesowi i instytucjonalni,
- absolwenci.

Interesariusze uczestniczą w pracach ciał doradczych i w licznych badaniach realizowanych przez Uczelnię (badania ankietowe studentów, badania atrybutów marki – tzw. BAM). Na szczególne podkreślenie zasługuje badania BAM realizowane przez Centrum Rozwoju Szkół Wyższych Merito. Badania obejmują ocenę satysfakcji studentów i słuchaczy, monitoring losów zawodowych absolwentów oraz ocenę Uczelni przez pracodawców i pracowników. Obejmują kluczowe, z punktu widzenia strategii Uczelni obszary: dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy (praktyczność); oraz dobra organizacja studiów i obsługi administracyjnej z przyjaznym podejściem do studentów (przyjazność).

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Na kierunku w wyniku funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia podjęto szereg działań m.in.:

- wprowadzono nowe specjalności,
- zwiększono liczbę godzin zajęć z języka obcego,
- zwiększono udział wykładowców praktyków,
- zmieniono organizację i dokumentację praktyk zawodowych,
- wprowadzono nowy system certyfikacji kompetencji nauczycieli akademickich,
- przeprowadzono szereg szkoleń przygotowujących kadrę dydaktyczną i studentów do realizacji zajęć w formie synchronicznej.

Zidentyfikowane uchybienia w zakresie kryterium I świadczą, iż zasadnym jest dalsze doskonalenie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie nie tylko w formie akredytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej, ale także poprzez wdrożenie normy ISO 9001:2015 i poddawanie się przez Uczelnię audytom zewnętrznym w tym zakresie. Uczelnia po raz pierwszy w czerwcu 2015 r., poddała się certyfikacji zewnętrznej, zgodnej z wymaganiami normy EN-PN ISO 9001:2008 i uzyskała certyfikat TÜV SÜD Management Service GmbH. W 2017 roku Uczelnia dostosowała system do wymagań nowej normy ISO 9001:2015. W wyniku audytu zewnętrznego w maju 2018 r. Uczelnia otrzymała certyfikat ISO 9001:2015 na kolejne trzy lata. W wyniku kolejnego audytu zewnętrznego, który odbył się w maju 2021 r. Uczelnia otrzymała certyfikat ISO 9001:2015 na kolejne trzy lata. Analiza dokumentacji systemu ISO potwierdza, iż obejmuje ona kluczowe obszary systemu zapewnienia jakości kształcenia i podlega systematycznej ocenie zewnętrznej z pozytywnym wynikiem.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

-

Uzasadnienie

Uczelnia wyznaczyła osoby i zespoły odpowiedzialne za system doskonalenia jakości kształcenia na kierunku i określiła ich zakresy odpowiedzialności. Procedura modyfikacji programu studiów jest sformalizowana, a w jej ramach uwzględniono udział wszystkich kluczowych interesariuszy. Uczelnia wykorzystuje osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesne technologie informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość w procesie kształcenia. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów. Ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. System zapewniania jakości kształcenia gwarantuje szeroki udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, ale także poprzez wdrożenie normy ISO 9001:2015 i poddawanie się przez Uczelnię audytom zewnętrznym w tym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Jako dobra praktykę należy traktować badania atrybutów marki – tzw. BAM, które obejmują ocenę satysfakcji studentów i słuchaczy, monitoring losów zawodowych absolwentów oraz ocenę Uczelni przez pracodawców i pracowników.

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Przewodniczący zespołu oceniającego

Dr hab. Bogusław Plawgo

5. Załączniki: